ΙΑΚ

14

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΑΡΔΕΩΝ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ.

Θεωρηθεῖσα, ἐπιδιορθωθεῖσά τε καὶ ἐπιμελῶς ἐπεξεργασθεῖσα

ΥΠΟ

ΙΑΚΩΒΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τοῦ ἐκ Μηθύνης.

Δεύτερον ἤδη Τύποις ἐκδοθεῖσα, φιλοτίμῳ δαπάνῃ

τοῦ τε Σεβασμιωτάτου Ἁγίου Γέροντος

Χαλκηδόνος Κυρίου Κυρίου

ΙΕΡΟΘΕΟΥ

Καὶ τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ Χίλῃ φιλορθοδόξων

Εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Δ. Ζ. ΓΑΖΗ.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟ

ΔΑΜΙΑΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ.

1852.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3233

B6

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΕΥΘΥΜΙΟΥ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΩΡ
ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ. 2409
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΡΔΕΩΝ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ποιμὴν ἄριστος εὐκλεοῦς Χαλκηδόνος
Ἱερόθεος δέδωκεν εὐσεβοφρόνως.
Σὴν εἰκόνα Ὅσιε εἷς τυπουφάος·
Χάριν νέμοις ᾧ, καὶ λαῷ χριστονύμῳ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΑΡΔΕΩΝ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ.

Θεωρηθεῖσα, ἐπιδιορθωθεῖσά τε καὶ ἐπιμελῶς ἐπεξεργασθεῖσα

ΥΠΟ

ΙΑΚΩΒΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τοῦ ἐκ Μηθύνης.

Δεύτερον ἤδη Τύποις ἐκδοθεῖσα, φιλοτίμῳ δαπάνῃ

τοῦτε τε Σεβασμιωτάτου Ἁγίου Γέροντος

Χαλκηδόνος Κυρίου Κυρίου

ΙΕΡΟΘΕΟΥ

Καὶ τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ Χίλῃ φιλορθοδόξων

Εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Δ. Ζ. ΓΑΖΗ.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟ

ΔΑΜΙΑΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ.

1852.

« Ἐγκωμιαζομένου δικαίου, εὐφρανθήσονται λαοί,
ἀθανασία γάρ ἐστιν ἡ μνήμη αὐτοῦ, ὅτι καὶ
παρὰ Θεῷ γινώσκεται, καὶ παρὰ ἀνθρώποις. »

Σοφὸς Σολομών.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τῼ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤῼ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤῼ

ΑΓΙῼ ΓΕΡΟΝΤΙ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

ΚΥΡΙῼ ΚΥΡΙῼ

ΙΕΡΟΘΕῼ.

Οἱ φιλευσεβεῖς Χριστιανοὶ

ἀνατιθέασιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΑΡΔΕΩΝ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΚϚʹ.

Ἡ Σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου
Καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος,
Καὶ Μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου
Ἐπισκόπου Σάρδεων τοῦ Ὁμολογητοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ϛʹ. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς Γʹ. καὶ τοῦ Ἁγίου προσόμοια Γʹ.

Τῆς ἑορτῆς. ἦχος βʹ.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι. Τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλυται, ἡ φλογίνη ῥομφαία τὰ νῶτα δίδωσι, καὶ τὰ Χερουβὶμ παραχωρεῖ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς· κἀγὼ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω, οὗ προεξεβλήθην διὰ τῆς παρακοῆς. Ἡ γὰρ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρὸς, ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀϊδιότητος αὐτοῦ, μορφὴν δούλου λαμβάνει, ἐξ ἀπειρογάμου Μητρὸς προελθών· οὐ τροπὴν ὑπομείνας· ὃ γὰρ ἦν διέμεινε Θεὸς ὢν ἀληθινὸς, καὶ ὃ οὐκ ἦν προσέλαβεν, ἄνθρωπος γενόμενος διὰ φιλανθρωπίαν· αὐτῷ βοήσωμεν, ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου Θεὸς, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου, πεφώτισται τὰ σύμπαντα. Ποιμένῳ γὰρ ἀγραυλούντων, καὶ Μάγων προσκυνούντων, Ἡρώδης ἐταράττετο· ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐφάνη, Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστὲ, ὅτι ὤφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι᾽ ἡμᾶς! ἕκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοὶ προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον, οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα, οἱ Μάγοι τὰ δῶρα, οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα, ἡ γῆ τὸ Σπήλαιον, ἡ ἔρημος τὴν Φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένου· ὁ πρὸ αἰώνων Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τοῦ Ἁγίου. ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸν ἐν Σπηλαίῳ καὶ φάτνῃ ἀνακλιθέντα Θεὸν, ὑπὸ Μητρὸς Παρθένου, ἀντλλοίωνον λόγον, ἐκήρυξας τρισμάκαρ, Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ θεάνθρωπον τέλειον· οὗ τὴν εἰκόνα Εὐθύμιε προσκυνῶν, αἰκισμοὺς πολλοὺς ὑπήνεγκας.

Γενναιοτάτῃ καρδίᾳ καὶ σταθερῷ λογισμῷ, ὑπὲρ τῆς τοῦ Κυρίου, σεβασμίας εἰκόνος, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τὸν δυσσεβῆ, κατεβρόντησας λέοντα· ὅθεν πικραῖς ἐξορίαις καὶ φυλακαῖς, προσωμίλησας Εὐθύμιε.

Σὺν ταῖς Ἀγγέλων χορείαις, Πάτερ Εὐθύμιε, τῷ θρόνῳ τῷ ἀστέκτῳ, παριστάμενος μάκαρ, μνημόνευε τῶν πίστει τὴν ἱερὰν, εὐφημούντων σου ἄθλησιν, καὶ ἀνυμνούντων ἀπαύστως τὰ εὔκλεῆ, καὶ σεπτά σου κατορθώματα.

Δόξα. ἦχος πλ. β΄. Τοῦ Ἁγίου.

Πάρεστιν ἁρμοδίως ἐν τῷ παρόντι, μετὰ τοῦ θεοπάτορος Δαβὶδ προσφθέγξασθαι· Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ. τετίμηται γάρ σου ἡ μνήμη πρὸς Θεοῦ, τοῖς παραδόξοις θαύμασιν, Ἱεράρχα Εὐθύμιε. Τὸ δε πολύαθλόν σου σκῆνος, πρόκειται πᾶσι τοῖς πιστῶς προσιοῦσι, πηγὴ ἀδάπανος ἰαμάτων. Διὸ παράσχου καὶ ἡμῖν ταῖς ὑμνηταῖς σου, φωτισμὸν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἱλασμὸν ταῖς πρεσβείαις σου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ νῦν. ὁ αὐτός. Τῆς Ἑορτῆς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη. Σήμερον δέχεται ἡ Βηθλεὲμ, τὸν καθήμενον διὰ παντὸς σὺν Πατρί. Σήμερον Ἄγγελοι τὸ βρέφος τὸ τεχθὲν θεοπρεπῶς δοξολογοῦσι. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Εἴσοδος. Τὸ Φῶς ἱλαρὸν, Εἰς οὕτω τὸ Προκείμενον.
ἦχος βαρύς.

Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεὸς, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

στίχος. Ἐγνώρισα ἐν τοῖς λαοῖς την δύναμίν σου.
Τίς Θεὸς μέγας.
στίχ. Καὶ εἶπα. Νῦν ἠρξάμην, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου.
Τίς Θεὸς μέγας.
στίχ. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου.
Τίς Θεὸς μέγας. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Μνήμη δικαίου μετ᾽ ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρείσσων γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν. Οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν. Εὔγνωστος ἐςὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ· πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ καὶ μακάριος ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει· αἱ γὰρ ἔξοδοί μου ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων, ὅτι ἐγὼ ἡ Σοφία κατεσκεύασα βουλὴν καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν· ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. ἐμὴ βουλὴ καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ· οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες, εὑρίσουσι χάριν· Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη ψευδῆ Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, Οὐδὲν ἐν αὐτοῖς

σκολιὸν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες· Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὑρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, καὶ πλησθήσεσθε πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα·

ΣΤόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀσεβῶν ἐξολεῖται, χείλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, γλῶσσα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται· Ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. Οὗ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν· Τελειότης εὐθέων ὁδηγήσει αὐτοὺς, καὶ ὑποσκελισμὸν ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἀπὸ θανάτου· Ἀποθανὼν δίκαιος ἔλειπε μετάμελον, πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοτομεῖ ὁδοὺς, ἀσεβείᾳ δὲ περιπίπτει ἀδικία. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύσεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀβουλίᾳ ἁλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς· τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής· Ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἴσθησις δὲ δικαίων εὔοδος· Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατόρθωται πόλις, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα· Ἐν εὐλογίᾳ εὐθέων ὑψωθήσεται πόλις, στόματι δὲ ἀσεβῶν κατασκαφήσεται· μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

ΔΙκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος· Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος ἐμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας, μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἐκτενή.

Εἰς τὴν Λιτὴν, ἦχος ά. Τῆς Ἑορτῆς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, ἐν Βηθλεέμ ἀκούω, ὑπὸ ἀσωμάτων σήμερον, τῷ ἐπὶ γῆς εἰρήνην, εὐδοκήσαντι γενέσθαι. Νῦν ἡ Παρθένος οὐρανῶν πλατυτέρα· ἐξανέτειλε εἰς φῶς τοῖς ἐσκοτισμένοις, καὶ ταπεινοὺς ὕψωσε, τοὺς ἀγγελικῶς μελῳδοῦντας, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ

Ὁ αὐτός. Τοῦ Ἁγίου.

Εὐφραίνεται σήμερον λαμπρῶς ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐν τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου, παμμάκαρ Εὐθύμιε. Τράπεζαν γὰρ παρατιθεμένη πνευματικὴν τὸ πολύαθλον σῶμά σου, θεῖον τε κρατῆρα κεράσασα, τὴν ὑπὲρ τῶν σεβασμίων εἰκόνων ὁμολογίαν σου, τοὺς πιστοὺς προτρέπεται πρὸς εὐωχίαν μυστικήν. Ὅθεν κατατρυφῶντες τοῖς θαυμασίοις σου Ὅσιε Πάτερ, αἰτοῦμεν σε πρεσβεύειν Χριστῷ τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἦχος β'.

Τὴν τοῦ Χριστοῦ πανοπλίαν ἐνδεδυμένος, ὁμολογητὰ Εὐθύμιε, καὶ τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἀναλαβὼν, τῶν αἱρετικῶν εἰκονομάχων ἐτροπώσω τὰς φάλαγγας· τοὺς δὲ πόδας ὑποδήσας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, μέχρι τέλους ἀντέστης ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγωνιζόμενος· λοιπὸν ἀπόκειταί σοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει σοι ὁ Κύριος, ᾧ νῦν παριστάμενος, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Τὴν πρακτικὴν τῶν ἀρετῶν ἠμφιεσμένος διπλοΐδα, καὶ μυστικαῖς θεωρίαις τὸν νοῦν ἐλλαμπόμενος, κατὰ τὸν μέγαν Σαμουὴλ, τῷ Θεῷ ἀμέμπτως ἐλειτούργησας. Τὴν ἀρραγῆ δὲ πίστιν, ὡς ὁ θεῖος Ἀαρὼν τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως ἐν τῇ καρδίᾳ φέρων, σεαυτὸν θυσίαν ἄμωμον τῷ δεσπότῃ προσήγαγες, Ἱεραρχῶν τὸ κλέος, καὶ Μαρτύρων ἐφάμιλλε, θαυματουργὲ Εὐθύμιε, πρέσβευε ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ἦχος δ'.

ΑΝεπιστρόφῳ λογισμῷ τὴν εὐθεῖαν τῶν ἀρετῶν πορείαν ποιούμενος, καὶ πόνοις ἀσκητικοῖς τὸ ὀπτηκὸν τῆς ψυχῆς καθηράμενος, ὅλος φωτοειδὴς ἐχρημάτισας· ὅθεν θεοκρίτῳ ψήφῳ ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς ἐκλησιαστικῆς ἱεραρχίας ἀνενεχθεὶς, ταῖς ἀκτῖσι τῆς εὐσεβείας τὴν ὑφήλιον πᾶσαν κατηύγασας· τῶν μὲν πιστῶν σελαγίζων τὰς διανοίας τοῖς ὑπερφώτοις δόγμασι, τῶν δὲ εἰκονομάχων ἐμπιπρῶν τὰ ἀχηρώδη διδάγματα· οἷς καὶ μέχρις αἵματος ἀντιταξάμενος, τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπείληφας ᾧ καὶ πρεσβεύων μὴ ἐλλείπῃς ὑπὲρ τῶν πίστι καὶ πόθῳ τιμώντων, τὴν σεβάσμιον μνήμην σου.

Δόξα. ἦχος πλ. ά.

ΗΜέρα χαρμόσυνος, καὶ εὐθυμίας ἀνάπλεως, τοῖς πέρασιν ἀνέτειλε σήμερον μετὰ τῶν γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἡ τοῦ Ἱερομάρτυρος Εὐθυμίου πανένδοξος μνήμη, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας καταφωτίζουσα, ταῖς ἀριστείαις τῶν παλαισμάτων αὐτοῦ. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι, τὸ πολύαθλον αὐτοῦ περικυκλοῦντες σκῆνος, ἀσματικοῖς ἐγκωμίοις καταστέψωμεν, λέγοντες· χαίροις ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων· χαίροις τῶν Ἱεραρχῶν τὸ ἀγλάϊσμα, καὶ τῶν ὁμολογητῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα· χαίροις τῆς ἑβδόμης Συνόδου ὁ ὑπέρμαχος, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑφηγητὴς διαπρύσιος· πρέσβευε δεόμεθα, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Καὶ νῦν ὁ αὐτός. Τῆς ἑορτῆς.

ΟΡῶσα σε ἡ κτίσις ἅπασα, ἐν Βηθλεὲμ σαρκὶ τικτόμενον, τὸν δημιουργὸν καὶ κτίστην τῶν ἁπάντων, καινουργεῖται πάλιν καὶ ἀναπλάττεται. Ὁ ἥλιος δὲ τὸ φῶς ἐφήπλωσε, καὶ ἡ γῆ ἐπαγάλλεται. Καὶ μάγοι μὲν Περσίας Βασιλεῖς ἀστέρι ὁδηγούμενοι, ποιμένες δὲ θαυμάζοντες, Θεὸν σὺν τῇ Τεκούσῃ σὲ προσκυνοῦσιν· ὢ τοῦ θαύματος! ὁ τροφὸς τρέφεται ὑπὸ Μητρὸς Παρθένου, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν καὶ ἀνάπλασιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὸν στίχον, Στιχηρὰ προσόμοια· ἦχος πλ. ά.
Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

ΧΑίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἐν τῇ σῇ μνήμῃ θεοφόρε Εὐθύμιε, χοροὶ γὰρ τῶν Ἀσωμάτων, καὶ νοερῶν λειτουργῶν, τὸ σὸν πνεῦμα Πάτερ καταστέφουσι, πιστοὶ δὲ τὸ πάντιμον, καὶ πολύαθλον σῶμα σου, νῦν προσκυνοῦντες, καὶ πιστῶς ἀσπαζόμενοι, χάριν ἄφθονον, δαψιλῶς ἀρυώμεθα, πάθη ἀποκαθαίρουσαν καὶ νόσους διώκουσαν, ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις, καὶ ἱεραῖς σου δεήσεσιν, ἀεὶ ὃν δυσώπει ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

ΧΑίρει ἡ Ἐκκλησία Χριστοῦ, φαιδρυνομένη τοῖς λαμπροῖς σου παλαίσμασι, τὸ πάλαι γὰρ γυμνωθεῖσαν, τῆς τῶν εἰκόνων σεπτῆς, εὐκοσμίας, Πάτερ, κατεκόσμησας, διδοὺς τὴν ἀρχαίαν τε καὶ οἰκείαν λαμπρότητα, τέρπεται νῦν δὲ, ἐν τοῖς κόλποις κατέχουσα, τὸ πολύαθλον καὶ μυρίπνοον σῶμά σου, κόσμον ὡς ἀναφαίρετον, καὶ δόξαν ἀκήρατον, ὃ προσκυνοῦντες ἐν πίστει, τὸν ἱλασμὸν ἐξαιτούμεθα· ἡμῖν δωρηθῆναι διὰ σοῦ καὶ τὴν εἰρήνην, μάκαρ Εὐθύμιε.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.

ΦΕγγει τῶν θεουργῶν ἀρετῶν, προκαθαρθεὶς, τὴν θείαν χάριν τοῦ Πνεύματος, ἐδέξω ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπαυξήσας λαμπρῶς, τὸ δοθέν σοι τάλαντον θεόληπτε, εἰσῆλθες γηθόμενος, εἰς χαρὰν τοῦ Κυρίου σου, συναγελάζων ταῖς ἀΰλοις δυνάμεσι, καὶ τὴν ἄϋλον φωταυγίαν δεχόμενος, μέμνησο τῶν τιμώντων σου, ἐν γῇ τὸ πολύαθλον, καὶ ἱερώτατον σκῆνος, Ἱερομάρτυς Εὐθύμιε, Χρσιτὸν ἱκενεύων, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα ἦχος πλ. δ'.

ΤΟ τῆς Ἱεραρχίας θεόσδοτον χάρισρα τοῖς μαρτυρικοῖς συμμίξας ἀγωνίσμασι, καὶ ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκίμως ἐνδιαπρέψας, ὁμολογίᾳ τὸν βίον ἐλάμπρυνας. Ὅθεν καὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

εὐσεβείας καμάτοις τὴν τῶν εἰκονομάχων ἐκπολεμήσας αἵρεσιν, καὶ τὴν τῶν θείων εἰκόνων τιμητικὴν προσκύνησιν διὰ τῶν ἔργων βεβαιώσας, τὸ τῆς πίστεως κράτος ἐν τοῖς πέρασιν ἤγειρας. Νῦν δὲ Χριστῷ παριστάμενος τῷ πνεύματι, ὁμολογητὰ Εὐθύμιε, καὶ ἡμῖν καθορώμενος τῷ σώματι, τὰ πρὸς Θεὸν ἡμῖν ὡς ἄλλος Μωϋσῆς καθυπούργησον, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν· ὁ αὐτὸς Τῆς ἑορτῆς.

ΕΝ Βηθλεὲμ συνέδραμον Ποιμένες, τὸν ἀληθῆ μηνύοντες Ποιμένα, τὸν καθήμενον ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, καὶ ἀνακείμενον ἐν φάτνῃ, νηπίου μορφὴν δι' ἡμᾶς ἀνειληφότα, Κύριε δόξα σοι.

Νῦν ἀπολύεις. Τὸ Τρισάγιον. Ὅτι σοῦ ἐστίν. Καὶ τὰ Τροπάρια.

Πρῶτον τῆς ἑορτῆς ἦχος δ'.

Ἡ γέννησίς σου Χριστέ. Δόξα τοῦ ἁγίου· ὁ αὐτός.

ΚΑὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν. Διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς Εὐθύμιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς. Καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον, μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος, τὰ τροπάρια· εἶτα τὰ Καθίσματα.

Μετὰ τὴν ά. στιχολογίαν. Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.

ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

ΔΩρα τίμια Χριστῷ προσῆξας, νηπιάσαντι ἐκ τῆς Παρθένου, ἀντὶ χρυσοῦ μὲν τὴν πίστιν τὴν ἄρρηκτον, ἀντὶ λιβάνου δὲ βίου τὸ ἄμεμπτον, καὶ ἀντὶ σμύρνης τὸ τίμιον αἷμά σου, Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ο τῆς ἐπιπνοίας μετασχὼν τῆς ἀμείνω Ἀδὰμ χοϊκὸς, καὶ πρὸς φθορὰν κατολισθήσας, γυναικείᾳ ἀπάτῃ, Χριστῷ γυναικὸς βοᾷ ἐξ ὁρῶν, ὁ δὶ ἐμὲ κατ᾽ ἐμὲ γεγονὼς, ἅγιος εἶ Κύριε.

Σύμμορφος πηλίνης, εὐτελοῦς διαρτίας Χριστὲ γεγονὼς, καὶ μετοχῇ σαρκὸς τῆς χείρῳ, μεταδοὺς θείας φύτλης, βροτὸς πεφυκὼς, καὶ μείνας Θεὸς, ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν ἅγιος εἶ Κύριε.

Βηθλεὲμ εὐφαίνου, ἡγεμόνων Ἰούδα βασίλεια· τὸν Ἰσραὴλ γὰρ ὁ ποιμένων, Χερουβὶμ ὁ ἐπ᾽ ὤμων, ἐκ σοῦ προελθὼν Χριστὸς ἐμφανῶς, καὶ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν, πάντων ἐβασίλευσεν.

Ἄλλος. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Ιχώρας μαρτυρικοὺς, ἀντὶ λιβάνου καὶ χρυσοῦ σμύρνης τε, σὺ Ἱερεὺς προσήνεγκας, τῷ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντι Χριστῷ.

Στερρότητι λογισμοῦ, καὶ γενναιότητι ψυχῆς ἤλεξας, τὸν δυσεβῆ Λέοντα, κατὰ τοῦ Σωτῆρος λυττήσαντα.

Στεφάνου σὺ μιμητὴς, τοῦ πρωτομάρτυρος Χριστοῦ γέγονας, τῶν φονευτῶν Εὐθύμιε, ὑπὲρ σωτηρίας εὐχόμενος.

Ετήρησας ἐμμελῶς, τὴν τοῦ Σωτῆρος ἐντολὴν Ὅσιε, καὶ τὴν ψυχὴν τέθεικας, ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου Εὐθύμιε.

Θεοτοκίον.

Χωρίον χωρητικὸν, τοῦ ἀχωρήτου πλαστουργοῦ γέγονας, τοῦτον σαρκὶ χωρήσασα, Κεχαρητωμένη Πανάχραντε.

Καταβασίαι.

Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων. καί
Νεῦσον πρὸς ὕμνους.

Τὸ Κοντάκιον τῆς Ἑορτῆς. Εἶτα τοῦ Ἁγίου.

ἦχος γ᾽. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ευθυμίας ἔμπλεως, καὶ θυμηδίας ἀῤῥήτου, φερωνύμως Ὅσιε,

ὑπὲρ τῶν θείων εἰκόνων, ἔφερες πικρῶν βασάνων τὰς ἀλγηδόνας, στέφανον τῆς ἀφθαρσίας σοὶ προξενούσας, διὰ τοῦτο ἀνεδείχθης, τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχος ἔνδοξος.

Ὁ Οἶκος.

ΤΩ ἐν εἰκόνι τυπουμένῳ θεανδρικῷ χαρακτῆρι ἐνατενίζων, καὶ διὰ τῆς προπτύξεως τὴν σχετικὴν ἀπονέμων προσκύνησιν καὶ τιμὴν, τὰς ὄψεις καὶ τὰ χείλη καθηγίαζες Ὅσιε, δἰ αὐτῆς δὲ πρὸς τὸ θεῖον ἀρχέτυπον διαβιβάζων τὸν νοῦν, καὶ τῷ γλυκυτάτῳ ἔρωτι τῆς αὐτοῦ ἀγαπήσεως τιτρωσκόμενος, τὰ τῆς θεόπαιδος θαύματα, καὶ τῶν Ἁγίων ἁπάντων τὰ κατορθώματα ἱστορεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι συνοδικῶς ἐβεβαίωσας, ὧν τὸν βίον καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγῶνας ζηλώσας, Βασιλεῖς παρανόμους διήλεγξας, τὴν τῶν θείων εἰκόνων προσκύνησιν δυσεβῶς ἀθετήσαντας. Ὅθεν καὶ διωγμοὺς ἀνδρειοφρόνως ἐγκαρτερήσας, καὶ ὁμολογίᾳ τὸν βίον ἐπισφραγίσας, εἰς οὐρανοὺς στεφανηφόρος, περιχαρῶς ἀνελήλυθας· διὰ τοῦτο ἀνεδείχθης, τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχος ἔνδοξος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

ΕΥθύμιον πιστοὶ, τὸν Χριστοῦ Ἱεράρχην, ἀθλήσαντα στεῤῥῶς, καὶ ἐχθροὺς καθελόντας, συμφώνως τιμήσωμεν, καὶ ᾠδαῖς καταστέψωμεν· καὶ γὰρ ῥήμασιν, εἰκονομάχων ἐλέγξας, τὴν δυσσέβειαν, ἐν παῤῥησίᾳ κηρύττει, εἰκόνων προσκύνησιν·

Τῆς Ἑορτῆς.

ΕΝ φάτνῃ δἰ ἡμᾶς, τῶν ἀλόγων ἐτέχθης, μακρόθυμε Σωτὴρ, νηπιάσας βουλήσει. Ποιμένες δὲ σὲ ὕμνησαν, μετ' Ἀγγέλων κραυγάζοντες. Δόξα, αἴνεσις, τῷ ἐπὶ γῆς γεννηθέντι, καὶ ὑψώσαντι, τῶν γηγενῶν τὴν οὐσίαν, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Ὠδὴ δ'. Ὁ Εἱρμός.

ΡΑβδος ἐκ τῆς ῥίζης, Ἰεσσαὶ, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ· ἐκ

τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας, ἐξ ὄρους ὁ αἰνετὸς, κατασκίου δασέος· ἦλθες σαρκωθεὶς ἐξ Ἀπειράνδρου ὁ ἄϋλος καὶ Θεὸς, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

ΟΝ πάλαι προεῖπεν Ἰακὼβ, ἐθνῶν ἀπεκδοχὴν Χριστὲ, φυλῆς Ἰούδα ἐξανέτειλας, καὶ δύναμιν Δαμασκοῦ, Σαμαρείας, Σκῦλά τε, ἦλθες προνομεύσας πλάνην τρέπων, εἰς πίστιν θεοπρεπῆ, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

ΤΟῦ Μάντεως πάλαι Βαλαὰμ, τῶν λόγων μυητὰς σοφοὺς, ἀστεροσκόπους χαρᾶς ἔπλησας, ἀστὴρ ἐκ τοῦ Ἰακὼβ, ἀνατείλας Δέσποτα, ἐθνῶν ἀπαρχὴν εἰσαγομένους, ἐδέξω δὲ προφανῶς, δῶρά σοι δεκτὰ προσκομίζοντας.

ΩΣ πόκῳ γαστρὶ Παρθενικῇ, κατέβης ὑετὸς Χριστὲ, καὶ ὡς σταγόνες ἐν γῇ στάζουσαι, Αἰθίοπες καὶ Θαρσεῖς, καὶ Ἀράβων νῆσοί τε, Σαβὰ Μήδων πάσης γῆς κρατοῦντες, προσέπεσόν σοι Σωτὴρ, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἄλλος. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

ΡΑπιζόμενος τὸ πρόσωπον τὸ τῇ θείᾳ, χαριτωθὲν λαμπρότητι τῆς ἄνω σοφίας, γέγονας συμμέτοχος Χριστοῦ, παμμακάριστε, τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ῥαπισθέντος σαρκί.

ΙΕρωσύνης τὸ σέβας οὐκ αἰδεσθέντες, οἱ ἀσεβεῖς καὶ πρόμαχοι, κακίας ἐργάται, γῆρας οὐ τιμήσαντες, τὸ σὸν οἱ παράνομοι, ἀνελεημόνως ἐμάστιζον.

ΣΠαργανομένῳ καὶ φάτνῃ ἀνακειμένῳ, τῷ λυτρωτῇ Εὐθύμιε, πολύτιμον δῶρον, Πάτερ προσενήνοχας, τὸ τίμιον αἷμά σου, πόθῳ δι' αὐτὸν ἐκχυνόμενον.

ΤΟῖς τοῦ Σωτῆρος σπαργάνοις ἐνειλιμμένος, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀγάπησιν, περιεζωσμένος, τούτῳ προσεπέλασας, τῷ λύθρῳ σταζόμενος, τῷ ἐκ μιαιφόνου χυθέντι χειρός.

Θεοτοκίον.

Ὁ τὰς ἀΰλους Οὐσίας δημιουργήσας, σωματικῶς ὡς ἄνθρωπος, ἐκ σοῦ Θεομῆτορ, σήμερον γεγέννηται, αὐτῷ οὖν βοήσωμεν, δόξα ἐν ὑψίστοις Χριστῷ τῷ Θεῷ.

Καταβασίαι.

Ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ
Γένους βροτείου.

Ὠδὴ ε΄. Ὁ Εἱρμός.

ΘΕὸς ὢν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης βουλῆς σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον ἀπέστειλας ἡμῖν, ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογοῦμεν σε φιλάνθρωπε.

ἘΝ δούλοις τῷ Καίσαρος δόγματι, ἀπεγράφης ποθήσας, καὶ δούλους ἡμᾶς ἐχθροῦ καὶ ἁμαρτίας ἠλευθέρωσας Χριστέ· ὅλον τὸ καθ' ἡμᾶς δὲ πτωχεύσας, καὶ χοϊκὸς, ἐξ αὐτῆς ἑνώσεως, καὶ κοινωνίας ἐθεούργησας

Ἰδοὺ ἡ Παρθένος, ὡς πάλαι φησὶν, ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσα ἐκύησε, Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα, καὶ μένει Παρθένος· δι' ἧς καταλλαγέντες, Θεῷ οἱ ἁμαρτωλοὶ, Θεοτόκον κυρίως οὖσαν, ἐν πίστει ἀνυμνήσωμεν.

Ἄλλος. Σύ Κύριέ μου φῶς.

ΣΟὶ ἔμψυχος εἰκὼν, τῷ Σωτῆρι προσάγεται, τιμήσας σου τὴν εἰκόνα, ὁ σοφὸς Ἱεράρχης, Εὐθύμιος ὁ ἔνδοξος.

ΣΟὶ Δέσποτα ποιμὴν, εὐθυμίας φερώνυμος, τὰ στίγματα τῆς σαρκός σου, περιφέρων οἰκείῳ ἐν σώματι προσφέρεται.

ΠΥρ ἔσβεσας θυμοῦ, τῶν ἀνόμων Εὐθύμιε, τοῖς χεύμασι τῶν ἀδίκως, ἐκχυθέντων αἱμάτων, παμμάκαρ Ἱερώτατε.

ἈΝέστειλας ὁρμὴν, τῶν ἀθέων Εὐθύμιε, τῇ ῥύμῃ τῶν διδαχῶν σου, σχετικῶς τὴν εἰκόνα, τιμήσας τοῦ Κυρίου σου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δόξα· ὁ αὐτός. Τὴν ὡραιότητα.

ΥΠὲρ τῆς πίστεως ἀγωνισάμενος, ποιμὴν πολύαθλε, διπλοῦς ἀπείληφας, καὶ τοὺς στεφάνους πρὸς Χριστοῦ, τοῦ μόνου ἀγωνοθέτου· οὗ τὸ ἀφωμίωμα, σχετικῶς ἀσπαζόμενος, ἐπὶ τὸ ἀρχέτυπον, τὴν τιμὴν ἀναφέρεσθαι, ἐδίδαξας ἑπόμενος Πάτερ, θείοις Πατέρων διδάγμασι.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς, Ὅμοιον.

ΣΕπτῶς οἱ Μάγοι νῦν, ἰδοὺ παρίστανται, καὶ τὸ τρισόκλεον δῶρον προσφέρουσι, τῷ ἐν ἀγκάλαις τῆς ἁγνῆς Παρθένου ἐποχουμένῳ. Ἰωσὴφ ὁ δίκαιος, καθορῶν ἐξεπλήττετο, ἤκουον ποιμένες δὲ, τῶν Ἀγγέλων τὴν αἴνεσιν, αἰνούντων εὐλαβῶς καὶ λεγόντων, Δόξα Θεῷ τῷ ἐν ὑψίστοις.

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν. Τοῦ Ἁγίου. ἦχος δ'.
Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

ΝΗπιάσαντα σαρκὶ, τὸν ἀπερίγραπτον Θεὸν, καὶ ὀφθέντα ἐπὶ γῆς, περιγραπτὸν ὡς ἀληθῶς, δισὶ τελείαις φύσεσι καὶ ἐνεργείαις, ἐκήρυξας πιστοῖς· καὶ προσκυνεῖν σχετικῶς, εἰκόνα τὴν αὐτοῦ, λαμπρῶς ἐδίδαξας, καὶ τῆς ἁγνῆς θεόπαιδος, ἁπάντων τε τῶν Ἁγίων Εὐθύμιε· μεθ' ὧν μὴ παύσῃ, καθικετεύων, ὑπὲρ τῶν πίστει τιμώντων σε.

Δόξα· ὁ αὐτός. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

ΟΡθοτομῶν τῆς ἀληθείας τὸν λόγον, καὶ προκυνεῖσθαι σχετικῶς δογματίζων, τὰ τῶν Ἁγίων πάντων ἐκτυπώματα, ἔλαμψας Εὐθύμιε, ἐν συνόδῳ Πατέρων, λύσας ζοφερώτατον, σκότος εἰκονομάχων ὧν τὰς αἰκίσεις φέρων καρτερῶς, ὁμολογίᾳ τὸν βίον ἐλάμπρυνας.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς, ὅμοιον.

ΥΠερφυῶς τὸν προαιώνιον λόγον, ἐν τῷ Σπηλαίῳ Βηθλεὲμ γεννηθέντα, ὑπὸ ἀστέρος Μάγοι ὁδηγούμενοι, πίστει προσεκύνησαν, καὶ Ποιμένες τὸ θαῦμα, εἶδον καὶ ἐξέστησαν· ἡ Παρθένος δὲ μήτηρ, ἐκπληττομένη ἔλεγεν αὐτῷ, πῶς σε σπαργάνοις εἱλήσσω τὸν κτίστην μου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον. Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.
ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἰωάννου τοὺς τρόπους τοῦ Βαπτιστοῦ, ἐκμιμούμενος Πάτερ, καὶ Ἡλιοῦ, τὸν ζῆλον τὸν ἔνθεον, βασιλεῖς ἀθετήσαντας, τὴν σχετικὴν εἰκόνων τῶν θείων προσκύνησιν, διελέγχεις ἄριστα, ὡς πίστεως πρόμαχος, ὅθεν καὶ κινδύνους, καρτερῶς ὑπομείνας, πικρὰς ἐξορίας τε, καὶ ἐπώδυνον θάνατον, Ἱερομάρτυς Εὐθύμιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα. ὁ αὐτός. ὅμοιον.

Ἰθυνόμενος αὔραις ταῖς θεϊκαῖς, πρὸς λιμένας ὡρμίσθης τοὺς γαληνούς, ἐν γῇ δὲ κατέλειπες, τὸ πολύαθλον σκῆνός σου, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον, καὶ κρήνην ἀέναον, πλημμυροῦσαν ῥεῖθρα, πιστοῖς τῶν Ἰάσεων· ὃ νῦν προσκυνοῦντες, ἀρυόμεθα πόθῳ, τὴν χάριν τὴν ἄφθονον, καὶ παθῶν ἀπολύτρωσιν, Ἱερομάρτυς Εὐθύμιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τὴν εἰρήνην δοῦναι τοῖς τιμῶσί σε, καὶ ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν σεπτήν σου ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς. ὅμοιον.

Οὐρανίων Ἀγγέλων δόξα Θεῷ, ἐν ὑψίστοις, εἰρήνη τε ἐπὶ γῆς, βοώντων ἐθαύμαζον, οἱ Ποιμένες καὶ ἔσπευσαν, εἰς Βηθλεὲμ ἀπαίροντες, ἰδεῖν τὸν τικτόμενον, ὃν καὶ προσκυνήσαντες, ὡς κτίστην ἀνύμνησαν. Μάγοι δὲ τὰ δῶρα, τῷ τεχθέντι Δεσπότῃ, ἀστέρος προλάμποντος, εὐσεβῶς προσκομίζουσιν, Ἰωσὴφ δὲ ὁ δίκαιος, Ἀγγέλου κελεύσει θεϊκῇ, τὴν πρὸς ξένην κάθοδον πεποίηται, καθυπείκων τοῖς θείοις προστάγμασι.

Τὸ Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου. Προκείμενον ἦχος δ'.
Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.
Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.
Πᾶσα πνοή. Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας. . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὁ Ν΄. Δόξα ταῖς τοῦ Ἱεράρχου.

Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεήμων ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ τὸ Ἰδιόμελον.

ἦχος πλ. β΄.

ΣΗμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν πνευματικὴν χορείαν συστησάμενοι, τὸν τῆς εὐθυμίας ἐπώνυμον Ἱεράρχην ἀσματικοῖς ἐγκωμίοις καταστέψωμεν λέγοντες· χαίροις ὁ τῆς πίστεως πρόμαχος, καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἑδραίωμα ἄσειστον· χαίροις ὁ τῶν οἰκονομάχων καθελὼν τὰς ἐνστάσεις, καὶ τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον παρὰ Θεοῦ κομισάμενος· χαίροις ὁ τὸ ἡγιασμένον σου σῶμα καταλείψας ἡμῖν ἰατρεῖον ἄμισθον νοσημάτων, καὶ θλιβομένων ψυχῶν παραμύθιον. Ἀλλ' ὦ παμμάκαρ Εὐθύμιε, ὡς ἀεὶ παριστάμενος Χριστῷ τῷ Θεῷ, μὴ διαλλείπῃς πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων τὴν σεβάσμιον μνήμην σου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου!

Καὶ οἱ Κανόνες, τῆς Ἑορτῆς, καὶ τοῦ Ἁγίου.

Ὁ Κανὼν τῆς Ἑορτῆς· οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Χριστὸς βροτωθείς, ἦν ὅπερ, Θεὸς μένει.

Ὠδὴ ά. ἦχος ά. Ὁ Εἱρμός.

ΧΡιστὸς γεννᾶται, δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε, Χριςὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε· ᾄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται.

ΡΕύσαντα ἐκ παραβάσεως, Θεοῦ τὸν κατ' εἰκόνα γενόμενον, ὅλον τῆς φθορᾶς ὑπάρξαντα, κρείττονος ἐπταικότα, θείας ζωῆς, αὖθις ἀναπλάττει, ὁ σοφὸς Δημιουργός, ὅτι δεδόξασται.

ΙΔὼν ὁ Κτίστης ὀλλύμενον, τὸν ἄνθρωπον χερσίν, ὃν ἐποίησε, κλίνας οὐρανοὺς κατέρχεται· τοῦτον δὲ ἐκ Παρθένου, θείας ἁγνῆς, ὅλον οὐσιοῦται· ἀληθείᾳ σαρκωθείς, ὅτι δεδόξασται.

Σοφία λόγος καὶ δύναμις, Υἱὸς ὢν τοῦ Πατρὸς, καὶ ἀπαύγασμα, Χριστὸς ὁ Θεός. Δυνάμεις λαθὼν, ὅσας ὑπερκοσμίους, ὅσας ἐν γῇ, καὶ ἐνανθρωπήσας, ἀνεκτήσατο ἡμᾶς, ὅτι δεδόξασαι.

Τοῦ Ἁγίου. οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Τεχθεὶς σὲ Χριστὸς σπαργάνοις στέφει Πάτερ.

ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.

ΤΕχθέντα, τὸν ἀεὶ ὄντα Κύριον, καὶ σπαργανούμενον, σπαργανωθεὶς μαστίγων αἰκισμοῖς, εὐσεβῶς προσεκύνησας, καὶ πρὸς αὐτὸν Εὐθύμιε, μετ' εὐθυμίας προσεχώρησας.

ΕΝ φάτνῃ, ἀνακλιθεὶς ὁ Κύριος, δῶρον γενέθλιον, τῶν σῶν αἱμάτων μάκαρ τοὺς κρουνοὺς, καὶ πληγῶν σου τοὺς μώλωπας, ὑπὲρ χρυσὸν καὶ λίβανον, καὶ ὑπὲρ σμύρναν προσεδέξατο.

ΧΡυσὸν μὲν, παρὰ τῶν Μάγων δέχεται, τεχθεὶς ὁ Κύριος, τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης δὲ τῆς σῆς, Ἱεράρχα τὸ γνήσιον, καὶ τὸ στεῤῥὸν καὶ εὔτονον, τῆς ἀνενδότου καρτερίας σου.

ΘΑνάτῳ, τὸν τοῦ Δεσπότου θάνατον, ἐκμιμησάμενος, δεσποτικὰς ἐβόησας φωνὰς ὑπὲρ τῶν ἀναιρούντων σε, εἰλικρινῶς εὐχόμενος, Ἱεροφάντα πανσεβάσμιε.

Θεοτοκίον.

ΕΚ σοῦ τῆς Ὑπεραγίας σήμερον· ὁ τοῦ παντὸς ποιητὴς, σωματικῶς γεννᾶται καθ' ἡμᾶς, καὶ σπαργάνοις εἱλίσσεται, ὁ σπαργανώσας θάλασσαν, ὁμίχλῃ Μῆτερ Ἀειπάρθενε.

Καταβασίαι.

Χριστὸς γεννᾶται. καὶ Ἔσωσεν λαόν.

Ὠδὴ γ'. Ὁ Εἱρμός.

ΤΩ πρὸ τῶν αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι ἀῤῥεύστως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ βοήσωμεν· ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν ἅγιος εἶ Κύριε.

Θεοτοκίον.

ΡΟῦς ἔστη τῆς φθορᾶς, ἡ Παρθένος ἀφθόρως γὰρ, γεγέννηκε τὸν τὴν φύσιν, τῶν ἀνθρώπων φθαρεῖσαν, φθορᾶς ἐλευθερώσαντα.

Καταβασίαι.

Θεὸς ὢν εἰρήνης. Καὶ
Ἐκ νυκτὸς ἔργων.

Ὠδὴ ς΄. Ὁ Εἱρμός.

ΣΠλάγχνων Ἰωνᾶν, ἔμβυον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θὴρ, οἷον ἐδέξατο· τῇ Παρθένῳ δὲ ἐνοικήσας ὁ Λόγος, καὶ σάρκα λαβὼν, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον, ἧς γὰρ οὐχ᾽ ὑπέστη ῥεύσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχεν, ἀπήμαντον.

ΗΛθε σαρκωθεὶς, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, γαστρὸς ὃν Πατὴρ, πρὸ Ἑωσφόρου γεννᾷ· τὰς ἡνίας δὲ, ὁ κρατῶν τῶν ἀχράντων Δυνάμεων, ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἀνακλίνεται, ῥάκη σπαργανοῦται, λύει δὲ πολυπλόκους σειρὰς παραπτώσεων.

ΝΈον ἐξ Ἀδὰμ, παιδίον φυράματος, ἐτέχθη Υἱὸς, καὶ πιςῶς δέδοται· τοῦ δὲ Μέλλοντος, οὗτος ἐστὶν αἰῶνος, Πατὴρ καὶ Ἄρχων, καὶ καλεῖται τῆς μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος, οὗτος ἰσχυρὸς Θεός ἐςι, καὶ κρατῶν ἐξουσίᾳ τῆς κτίσεως.

Ἄλλος. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

ΓΥμνώσει τοῦ τῶν πάντων Σωτῆρος τὴν γύμνωσιν, ἐκμιμησάμενος Πάτερ, καὶ μαστίγων πόνους ἐγκαρτερήσας, τὸ σὸν αἷμα, τῷ ἐκείνου ἐπέχεας αἵματι.

ΑΓάπην, καὶ ἐλπίδα, καὶ πίστιν θεόφρονα, τὰς δι᾽ αἰῶνος μενούσας, ἀρετὰς πλουτήσας τῷ γεννηθέντι, ἐκ Παρθένου δοροφορεῖς τρισμάκαρ Εὐθύμιε.

ΝΟμίμως, τῷ Χριστῷ λειτουργήσας τὴν ἔνθεον, ἱερουργίαν τοῦ λόγου, μισθὸν τούτου, Πάτερ ἀντεκομίσω, θεοῤῥήμων, τὸ σὲ τελειωθῆναι δι᾽ αἵματος. 3

Θεοτοκίον.

Ο πλάσας, κατ' εἰκόνα ἰδίαν τὸν ἄνθρωπον, διὰ πολλὴν εὐσπλαγχνίαν, ἀναπλάττει τοῦτον ἐκ σοῦ Παρθένε, Θεομῆτορ, ὁλοκλήρως αὐτὸν ἐνδυσάμενος.

Καταβασίαι.

Σπλάγχνων Ἰωνᾶν. Καὶ
Ναίων Ἰωνᾶς.

Κοντάκιον τῆς ἡμέρας. ἦχος πλ. β'.

Ο πρὸ Ἑωσφόρου ἐκ Πατρὸς ἀμήτωρ γεννηθείς, ἐπὶ τῆς γῆς ἀπάτωρ ἐσαρκώθη σήμερον ἐκ σοῦ· ὅθεν Ἀστὴρ εὐαγγελίζεται Μάγοις. Ἄγγελοι δὲ μετὰ Ποιμένων ὑμνοῦσι, τὸν ἄχραντον τόκον σου, ἡ Κεχαριτωμένη.

Ὁ Οἶκος.

Τὸν ἀγεώργητον βότρυν βλαστήσασα ἡ μυστικὴ ἄμπελος, ὡς ἐπὶ κλάδων, ἀγκάλαις ἐβάσταζε, καὶ ἔλεγε· σὺ εἶ καρπός μου, σὺ εἶ ζωή μου! ἀφ' οὗ ἔγνων, ὅτι καὶ ὃ ἤμην, εἰμί· σὺ Θεός μου! Τὴν γὰρ σφραγῖδα τῆς Παρθενίας μου ὁρῶσα ἀκατάλυτον, κηρύττω σε ἄτρεπτον Λόγον, σάρκα γενόμενον· οὐκ οἶδα σποράν, οἶδά σε λύτην τῆς φθορᾶς· ἁγνὴ γὰρ εἰμί, σοῦ προελθόντος ἐξ ἐμοῦ· ὡς γὰρ εὗρες, ἔλιπες μήτραν ἐμήν, διὰ τοῦτο συγχορεύει πᾶσα κτίσις βοῶσά μοι, χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη.

Τῷ αὐτῷ Μηνὶ Κϛ'. Ἡ Σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, καὶ Θεοτόκου Μαρίας.

» Λεχὼ ἄμωμον ἀνδρὸς μὴ γνοῦσαν λέχος,
» Δώροις ἀμώμοις δεξιοῦμαι τοῖς λόγοις·
» Μολπὴν ἁγνοτάτῃ λεχοῖ εἰκάδι ἕκτῃ ἀείδω.

Ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, μετὰ τοῦ θείου βρέφους, καὶ Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος.

» Ἥκοντα πρὸς σὲ τὸν πάλαι πλήξαντά σε,
» Αἴγυπτε φρίττε, καὶ Θεὸν τοῦτον φρόνει·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Ἰουδαίων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὡς ἐξ ἀκανθῶν τῶν Ἰουδαίων ῥόδον,
» Ὁ θεῖος ἀνθεῖ καὶ θανὼν Κωνσταντῖνος.

Ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Εὐάρεστος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἔσπευδεν Εὐάρεστος ἔργῳ καὶ λόγῳ,
» Ἕως τελευτῆς εὐαρεστεῖν σοι Λόγε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου Ἐπισκόπου Σάρδεων τοῦ Ὁμολογητοῦ.

» Θεῷ παραστὰς Εὐθύμιε τρισμάκαρ,
» Πλήρης ἀλήκτου τυγχάνεις εὐθυμίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ.

Διπλῆ εἶναι ἡ ἀγάπη (εὐλογημένοι Χριστιανοί) ἤγουν φυσικὴ ἀγάπη καὶ ἠθικὴ ἀγάπη. Καὶ φυσικὴ ἀγάπη μὲν εἶναι ἐκείνη ἡ συμπάθεια, τὴν ὁποίαν ἔχει φυσικῶς ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ὅμοιόν του ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἤθελε φανῇ εἰς αὐτὸν ἀρεστὸν καὶ ἄξιον τῆς ἀγάπης του. Τοιουτοτρόπως καθ' εἷς ἀγαπᾷ τὸν ἄλλον ὡς ἄνθρωπον ὅμοιόν του, καὶ θέλει τὸ καλὸν καὶ τὴν εὐτυχίαν του. Ἡ ἀγάπη αὕτη εἶναι ἔμφυτος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἀρνηθῇ, ἐν ὅσῳ εἶναι καθαρὸς ὁ νοῦς του ἀπὸ πάθη καὶ ἀπὸ προλήψεις. Φυσικῶς λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τοὺς γονεῖς του, τοὺς συγγενεῖς του, τοὺς φίλους του, τοὺς συμπολίτας του, τοὺς ὁμοεθνεῖς του, καὶ γενικῶς πάντα ἄνθρωπον, ἐν ὅσῳ τὸν θεωρεῖ ὡς πλάσμα ἑνὸς Θεοῦ, καὶ τέκνα δύο πρωτοπλάστων ἀνθρώπων, ὅμοια καθ' ὅλας τὰς φυσικὰς ὀρέξεις καὶ κλίσεις.

Ἠθικὴ δὲ ἀγάπη εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν δείχνει ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸ καλὸν καὶ πρὸς τὴν ἀρετήν. Τοιουτοτρόπως ἀγαπῶμεν τοὺς δικαίους ἀνθρώπους, τοὺς ἐλεήμονας, τοὺς εὐεργέτας, καὶ γενικῶς τοὺς ἐναρέτους.

Ἀφίνω τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην, ἥτις εἶναι φυσικὴ καὶ ἠθική· καθότι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ οὐράνιος πατὴρ ἡμῶν, καὶ δημιουργὸς τοῦ παντὸς, καὶ ὁ μόνος τέλειος κατὰ τὴν ἁγιότητα καὶ κατὰ τὴν ἀρετήν. Ἡ φυσικὴ ἀγάπη εὑρίσκεται καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς· διότι ἕκαστον τούτων ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον, καὶ τρέχει πρὸς τὸ ὁμόφυλον, δυσαρεστεῖται δὲ καὶ φωνάζει ὅταν ἀποχωρίζεται ἀπὸ τῶν ὁμογενῶν του ζώων· πώποτε δὲ τὰ ἄλογα ταῦτα ζῶα, καὶ αὐτὰ ἀκόμι τὰ ἀγριώτερα θηρία δὲν μισοῦσι, μήτε ἐχθρεύονται, μήτε ἀντιμάχονται πρὸς τὰ ὁμογενῆ αὐτοῖς ζῶα, μηδὲ ἐκβαίνουν ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς ἐμφύτου ἀγάπης.

Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, μ' ὅλον ὅτι εἶναι τὸ ἐντελέστερον καὶ θεοπρεπέστερον ἔργον τοῦ Θεοῦ, μ' ὅλον ὅτι εἶναι προικισμένος μὲ τὰ πλέον ἐξαίρετα καὶ πολίτιμα χαρίσματα τῆς θ ε ί α ς σ ο φ ί α ς, μὲ λογικὸν, μὲ νοῦν, μὲ κρίσιν, μ' ὅλον ὅτι ἔχει τὴν δύναμιν καὶ τὰ μέσα νὰ καλλιεργῇ, καὶ νὰ τελειοποιῇ τὰς αἰσθήσεις του καὶ τὰς γνώσεις του διὰ τῆς ἔσω καὶ τῆς ἔξω σοφίας, μ' ὅλα ταῦτα, λέγω, ὁ ἄνθρωπος τυφλούμενος ἀπὸ κακὰ πάθη, καὶ σκοτιζόμενος ἀπὸ διεστραμμένας προλήψεις, ἀθετεῖ καὶ καταπατεῖ τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν ἀγάπην, καὶ οὕτω γίνεται ἀγριώτερος καὶ τῶν ἀλόγων ζώων καὶ θηρίων τῆς γῆς, κινούμενος ἀλόγως κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ὁμογενῶν καὶ συγγενῶν του, καὶ τὸ θηριωδέστερον καὶ ἐλεεινότερον, ἀντιβαίνει μανιωδῶς καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ, γεμάτα εἶναι καὶ τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νεώτερα ἱστορικὰ βιβλία ἀπὸ τοιαῦτα παραδείγματα αἱμοβόρων ἀνθρώπων, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀνθρωπομόρφων θηρίων.

Τοιοῦτοι εἶναι καὶ ἐκεῖνοι οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες, οἵτινες τυφλούμενοι ἀπὸ ἰδιοφελῆ αὐτῶν πάθη, καὶ σκοτιζόμενοι ἀπὸ ματαίας καὶ ἀνοήτους προλήψεις, κατεπάτησαν ἀσυνειδήτως πᾶσαν αἴσθησιν φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγάπης, ἐκίνησαν πόλεμον κατὰ τοῦ ζῶντος καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ διωγμὸν μέγαν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, βασανίζοντες καὶ θανατώνοντες ἀσπλάγχνως τοὺς ἀληθινοὺς λατρευτὰς τῆς θείας σοφίας, χωρὶς νὰ ἀπέχουν καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁμογενῶν καὶ φίλων, καὶ συγγενῶν, καὶ φιλτάτων καὶ αὐτῶν τῶν γονέων, βιάζοντες αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὸν δημιουργὸν καὶ κτίστην τοῦ παντὸς Θεὸν, καὶ νὰ προσκυνήσωσι τὰ κτίσματα, καὶ τὰ κωφὰ καὶ ἀναίσθητα εἴδωλα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τοὺς πονηροὺς δαίμονας.

Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν εἰδωλολάτραι ὄντες καὶ ἑτερόθρησκοι, ἐβασάνιζαν τοὺς Χριστιανοὺς, σπουδάζοντες νὰ τοὺς μεταστρέψωσι εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας· ἡ δὲ αἵρεσις τῶν δυσεβῶν εἰκονομάχων ὑπερέβη πᾶσαν θηριωδίαν καὶ ἀπανθρωπίαν· ἐπειδὴ χριστιανοὶ ὄντες, κατέτρεχον τοὺς χριστια-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νοὺς, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὀπαδοὶ ὄντες, ἐβασάνιζαν, καὶ ἐξόριζαν, καὶ ἐθανάτωναν τοὺς σεβομένους τὰ ἐκτυπώματα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ τῶν Ἁγίων πάντων, καὶ οὕτως ἐγύμνωσαν τὰς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν ὡραιότερον καὶ ἀληθῆ στολισμὸν, ἤτοι ἀπὸ τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας Εἰκόνας.

Καὶ τοῦτο δὲν ἦτον ἄλλο, παρὰ τέχνη τοῦ παμπονήρου καὶ φθονεροῦ διαβόλου, διὰ νὰ ταπεινώσῃ καὶ νὰ ὀλιγωστεύσῃ καὶ νὰ σμικρύνῃ τὴν δόξαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τὸν ὡραῖον καὶ ἅγιον στολισμὸν τῶν ἱερῶν ναῶν. Ἀλλ' ἔμεινε τέλος πάντων νικημένος καὶ κατησχυμένος ὁ ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἀληθείας διάβολος, καὶ πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἔμεινεν ἀσάλευτος καὶ θριαμβεύουσα, ἐπειδὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου « Πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. » Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἀληθείας, καὶ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῶν ἁγίων Εἰκόνων μέχρις αἵματος, πολεμήσαντες μὲν τὴν κακοδοξίαν τῶν εἰκονομάχων μὲ ἀποδείξεις γραφικὰς καὶ ἱστορικὰς, ἀποδείξαντες δὲ ὅτι τιμῶμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὰς ἁγίας Εἰκόνας ὄχι ὡς πρωτότυπα, ἀλλ' ὡς τύπους τῶν πρωτοτύπων, ὄχι λατρευτικῶς, ἀλλὰ τιμητικῶς καὶ σχετικῶς, καθότι ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν ἀποδίδομεν εἰς αὐτὰς, ἀνάγεται καὶ ἀναφέρεται εἰς τὰ εἰκονιζόμενα πρωτότυπα· ἀσπαζόμεθα δὲ αὐτὰς, διὰ νὰ ἁγιασθῶμεν καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς.

Τίς δύναται δὲ νὰ διηγηθῇ ὅσα ἐδοκίμασε τότε ἀπὸ τοὺς κακόφρονας βασιλεῖς ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία! φρικτὰ καὶ ἀνεκδιήγητα κολαστήρια ἐπενοοῦντο κατὰ τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν τῆς εὐσεβείας! φυλακαὶ σκοτειναὶ καὶ βρομεραὶ, ἐξορίαι πικραὶ καὶ πολυκαιριναὶ εἰς μακρότατα μέρη, βάσανοι, τιμωρίαι, καὶ τέλος πάντων θάνατοι σκληροὶ καὶ ἐπώδυνοι διεδέχοντο τοὺς ὁμολογητὰς τῶν σεβασμίων εἰκόνων, καὶ στεῤῥοὺς ὑπερμάχους τῆς εὐσεβείας, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς εἶναι καὶ ὁ σήμερον παρ' ἡμῖν ἑορταζόμενος καὶ δοξαζόμενος, ὁ ἐν ἁγίοις, λέγω, Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς Εὐθύμιος, ὁ λαμπρὸς ἡμῶν προστάτης καὶ πολιοῦχος, ὁ μετὰ θαυμασμοῦ πολλοῦ καὶ ἐκπλήξεως ὁρώμενος ὑπὸ πάντων, καὶ ὥσπερ ζῶν καὶ λαλῶν προσκυνούμενος εὐλαβῶς, καὶ ἀσπαζόμενος μετὰ πόθου· τοῦ ὁποίου τὸν βίον καὶ τὰ γενναῖα παλαίσματα θέλω διηγηθῇ σήμερον πρὸς ὑμᾶς, εἰς δοξολογίαν μὲν Θεοῦ, αἶνον δὲ καὶ τιμὴν τοῦ Ἁγίου, καὶ πρὸς ὠφέλειαν ψυχικὴν πάντων ὑμῶν τῶν φιλεόρτων πανηγυριστῶν, τοὺς ὁποίους παρακαλῶ, νὰ προσέξητε μετ' εὐλαβείας εἰς τὴν διήγησιν.

Οὗτος ὁ ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Εὐθύμιος ἔζη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων βασιλέων, Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῆς μητρὸς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

αὐτοῦ, ἤτοι κατὰ τὸ ἑπτακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ. Κατήγετο ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀσίας, ἔκ τινος χώρας, Οὐζαρὰ λεγομένης, εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυκαονίας· υἱὸς Χριστιανῶν γονέων, οἵτινες ἔχοντες κτήματα ἴδια ἀμπέλους, χωράφια, ζῶα, καὶ ἄλλα κινητὰ καὶ ἀκίνητα πράγματα, ἔζων μὲ αὐτάρκειαν. Εἶχον δὲ καὶ ἄλλα τέκνα, τὰ ὁποῖα ἔβαλαν εἰς διαφόρους τέχνας, τὸν δὲ ἅγιον ἔδωκαν οἱ γονεῖς του εἰς τὴν μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα ἔμαθε καλῶς, εἰς ὀλίγον διάμα καιροῦ, ὁμοίως καὶ ὅλην τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἀκολουθίαν, διότι εἶχε νοῦν δεξιὸν, καὶ φυσικὴν ἐπιτηδειότητα, εἰς τὸ μανθάνειν. Ἔπειτα ἠθέλησεν ὁ ἅγιος νὰ μάθῃ καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς Ἐκκλησίας, ἤγουν ἐπεθύμησε νὰ διδαχθῇ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων τὴν παιδείαν, ὡς ἀναγκαίαν εἰς τὸν Χριστιανὸν, διὰ νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ ἐννοῇ, καὶ νὰ ἐξηγῇ εἰς ἄλλους τὰς θείας Γραφὰς, δηλαδὴ τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην, εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκει τὴν αἰώνιον ζωὴν, καθὼς λέγει αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον.

« Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφὰς, ἐν αὐταῖς γὰρ εὑρήσετε ζωὴν αἰώνιον. » Λέγει λοιπὸν εἰς τοὺς γονεῖς του ὁ Ἅγιος.

« Σιμὰ εἰς ὅλας τὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας, ὅσας μοὶ ἐκάμετε ἕως » τώρα, σᾶς παρακαλῶ, ὦ σεβάσμιοι γονεῖς μου! νὰ μοὶ κάμετε ἀκόμη » καὶ ταύτην τὴν χάριν, τὴν ὁποίαν θέλω σᾶς ζητήσῃ, καὶ ἡ ὁποία ἐμὲ μὲν » θέλει ὠφελήσῃ μεγάλως, καὶ δι' ἐμοῦ καὶ ἄλλους πολλοὺς, σᾶς δὲ τοὺς » γονεῖς μου καὶ ὅλον τὸ γένος μου, θέλει τιμήσῃ κατὰ πολλά· ἐπειδὴ ἡ » τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ ὁ ἔπαινος, τὰ ὁποῖα ἀπολαμβάνουν τὰ τέκνα ἀπὸ » τοὺς ἄλλους διὰ τὴν προκοπήν των, ὅλα ταῦτα ἀναφέρονται καὶ ἀποδί- » δονται εἰς τοὺς γονεῖς, οἵτινες ἐπεμελήθησαν ἐν καιρῷ τὴν προκοπὴν τῶν » τέκνων των. Ὁ πόθος μου λοιπὸν εἶναι νὰ μοὶ δώσετε τὴν ἁγίαν σας εὐ- » χὴν, καὶ τὴν ἄδειαν, διὰ νὰ πηγαίνω εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον, καὶ νὰ » μάθω τὰ ἑλληνικὰ μαθήματα, ὥστε ὅταν ἀναγινώσκω εἰς τὴν Ἐκκλη- » σίαν, νὰ καταλαμβάνω τὰ γεγραμμένα, καὶ οὕτως ἐξηγῶν καὶ εἰς τοὺς » ἄλλους τὰ θεῖα τῶν θείων λόγων νοήματα, νὰ ὠφελῶ καὶ τοὺς ἀκροα- » τάς μου· ἐπειδὴ ὅταν διαβάζω καὶ δὲν ἐννοῶ, τί ὠφελοῦμαι ἢ ἐγὼ, ἢ ὅσοι » μὲ ἀκούουν;

Ταῦτα ὡς ἤκουσαν οἱ γονεῖς τοῦ Ἁγίου, ἐπλήσθησαν χαρᾶς πολλῆς καὶ εὐφροσύνης, καὶ λέγει εἰς αὐτὸν ὁ πατήρ.

« Εἰς ἡμᾶς, ὦ υἱέ μου, ἐὰν ἡ ὀλίγη μάθησις, τὴν ὁποίαν ἔχεις τώρα, » μᾶς προξενῇ τιμὴν καὶ χαρὰν μεγάλην, πόσην χαρὰν ἆρά γε καὶ ἀγαλ- » λίασιν θέλομεν δοκιμάσῃ, καὶ πόσην δόξαν καὶ εὐχαρίστησιν θέλομεν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

» ἀναπέμψῃ εἰς τὸν παντοδύναμον Θεὸν, ὅταν σὲ ἀκούσωμεν ἐν τῇ Ἐκκλη-
» σίᾳ ἀναγινώσκοντα καὶ ἐξηγοῦντα τὰς θείας Γραφὰς πρὸς ὠφέλειαν τοῦ
» λαοῦ »

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ πατὴρ, τῷ ἔδωκε παρευθὺς ὅσα ἠθέλησε, καὶ ὅσα ἦσαν ἱκανὰ διὰ νὰ διδαχθῇ ἐντελῶς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὰ ὁποῖα λαβὼν ὁ Ἅγιος, ὁμοῦ καὶ τὴν εὐχὴν τῶν γονέων του, ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἤκμαζε τότε ἡ ἑλληνικὴ παιδεία.

Φθάσας δὲ ὁ Ἅγιος εἰς τὴν μεγαλούπολιν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ φιλιωθεὶς μὲ τοὺς διδασκάλους, ἐδόθη ὅλως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς παιδείας, ὥστε εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἐπαιδεύθη καλῶς ἅπασαν τὴν τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐπιστήμην, καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἤθελε, καὶ οὕτω πλήρης παιδείας καὶ μαθήσεως, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα. Εὗρε δὲ ὁ Ἅγιος τὴν μὲν μητέρα του ἀποθανοῦσαν· τὸν δὲ πατέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του ὑγιαίνοντας, καὶ ζῶντας ἐν εὐημερίᾳ, οἵτινες, βλέποντες αὐτὸν ἀποκρινόμενον ἐλευθέρως εἰς τοὺς ἐρωτῶντας τὰ δυσεξήγητα νοήματα τῶν θείων Γραφῶν, καὶ λύοντα εὐκόλως τὰς ἀπορίας ἑκάστου, ἐλάμβανον χαρὰν μεγάλην. Συναναστραφεὶς δὲ ὁ Ἅγιος μετὰ τῶν συγγενῶν του ὀλίγον καιρὸν στοχαζόμενος ὡς νουνεχὴς καὶ φρόνιμος τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, καὶ τὸ πρόσκαιρον τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ τὸ ἀστερέωτον καὶ ἀβέβαιον τῶν παρόντων ἀγαθῶν, εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του.

Ἐγὼ, πάτερ, στοχάζομαι τὸ μάταιον τοῦ κόσμου, ὅστις ὁμοιάζει
» κῆπον γεμάτον ἀπὸ διάφορα εὔμορφα καὶ εὐώδη ἄνθη, τὰ ὁποῖα βλέ-
» πων τὴν σήμερον ὁ ἄνθρωπος, τὰ ὀρέγεται, καὶ χαίρει εἰς τὴν τούτων
» θεωρίαν καὶ ἀπόλαυσιν. αὔριον δὲ ἐλθὼν πάλιν εἰς τὸν κῆπον, τὰ εὑρί-
» σκει ξηρὰ καὶ μαραμένα, χωρὶς ὡραιότητα, χωρὶς εὐωδείαν, κατὰ γῆν
» ἐῤῥιμένα, καὶ καταπεπατημένα, καὶ ἀποστροφὴν μᾶλλον, ἢ ἐπιθυμίαν
» προξενοῦντα· συμπεραίνω λοιπὸν ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ματαιότητος τοῦ κό-
» σμου, κάμμία ὠφέλεια ψυχικὴ δὲν προξενεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ
» μᾶλλον προσθήκη ἁμαρτιῶν, καὶ κόλασις ψυχική. Διὰ τοῦτο φρόνημα
» ἤθελε κάμῃ κἀνεῖς. ἐὰν τὸν καταφρονήσῃ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ,
» καὶ ἐπιμεληθῇ μόνον τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. »

Ταῦτα ἀκούσας ὁ πατὴρ, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐλυπήθη· ἔπειτα δὲ ὡς φρόνιμος, ἀποκριθεὶς λέγει τῷ υἱῷ αὐτοῦ. « Ἐγὼ μὲν, ὦ υἱέ μου παμφίλ-
» τατε, σκοπὸν εἶχον νὰ σὲ νυμφεύσω μὲ νόμιμον γυναῖκα, διὰ νὰ σὲ
» ἔχω παρηγορίαν καὶ βακτηρίαν τοῦ γήρατός μου. Ἀλλ' ἐπειδὴ σὺ ἔχεις
» ἄλλον σκοπὸν θεῖον καὶ ἀληθῶς φρόνιμον, ἔκλεξον τὸ καλήτερον καὶ συμ-
» φερώτερόν σοι. Ἐν ὅσῳ εἶχες πεδικὴν ἡλικίαν, εἶχον ἐγὼ χρέος νὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

» φροντίζω περὶ τῆς ἀνατροφῆς, καὶ περὶ τῆς προκοπῆς σου· ἀλλὰ τώρα » φθάσας εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν καὶ φρόνησιν, καὶ ἱκανὸς ὢν νὰ συμβου- » λεύσῃς καὶ ἄλλους, ποίησον τὸ συμφερώτερόν σοι. « Ὁ δὲ ἅγιος λέ- » γει πρὸς τὸν πατέρα του. » Ὁ σκοπός μου, πάτερ, εἶναι νὰ γίνω » μοναχὸς, διὰ νὰ περάσω τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυ- » χίᾳ. « Ὁ δὲ πατήρ του λέγει πρὸς αὐτόν. » » Ἐγὼ, τέκνον μου, » δὲν ἐμπορῶ νὰ σὲ ἐμποδίσω ἀπὸ τοῦτόν σου τὸν σκοπὸν ἀλλὰ κάμε μὲ » τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὅ,τι ἐπιποθεῖς. »

Τότε λαβὼν ὁ ἅγιος τὰ πρὸς τὴν χρείαν, ἐπορεύθη ἐκεῖ σιμὰ εἰς ἓν Μοναστήριον, καὶ φορέσας τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, ἔμεινεν εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἡγουμένου. Τοσαύτην δὲ ὑπακοὴν καὶ ταπείνωσιν ἀπέκτησεν ὁ Ὅσιος, ὥστε οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους πατέρας τοῦ Μοναστηρίου ἐμπόρεσε νὰ φθάσῃ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ. Βλέπων δὲ ὁ ἡγούμεος τὴν ἐνάρετον ζωὴν του, καὶ τὸ ἀγγελικόν του πολίτευμα, τὸν ἐχειροτόνησε Ἱεροδιάκονον, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν τὸν ἐχειροτόνησε Πρεσβύτερον. Τότε ὁ Ὅσιος ἐδόθη εἰς περισσοτέραν ἄσκησιν καὶ σκληραγωγίαν, προσθέτων ἐγκράτειαν εἰς τὴν ἐγκράτειαν, καὶ ἀγρυπνίαν εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, ὥστε καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖσε πατέρων ἔχοντες τὸν Ὅσιον τύπον καὶ κανόνα, ἐμιμοῦντο τὰς ἀρετάς του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, πληρώσαντος τὸ κοινὸν χρέος τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Μητροπόλεως Σάρδεων, ἔγινε ζήτησις ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς εἰς εὕρεσιν ἐναρέτου καὶ ἀξίου ὑποκειμένου, διὰ νὰ διαδεχθῇ τὸν θρόνον τῶν Σάρδεων.

Ἡ πόλις αὕτη εἶναι μητρόπολις τῆς ἐπαρχίας, ἥτις πάλαι μὲν ὠνομάζετο Λυδία, τώρα δὲ καλεῖται Καρασικλί. Ἡ δὲ πόλις τῶν Σάρδεων, τὴν σήμερον ὀνομάζεται Σάρτι. Ἀπεκαλύφθη λοιπὸν εἴς τινας θαυμαστοὺς καὶ ἐναρέτους ἄνδρας, ὅτι ὁ Ἅγιος Εὐθύμιος εἶναι ὁ ἀξιώτερος, εἰς τὸ νὰ ἀναδεχθῇ τὴν μητρόπολιν ταύτην· καὶ εὐθὺς πέμψαντες καὶ ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ἁγίου, εἰς τὸ Μοναστήριον εὑρισκομένου, τὸν ἔφεραν, καὶ οὕτω θέλοντα καὶ μὴ, τὸν ἐχειροτόνησαν Ἀρχιερέα, καὶ ποιμένα τῶν Σάρδεων.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ λύχνος ἐτέθη ἐπὶ τῆς λυχνίας, καὶ διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ ἔλαμψεν εἰς τὸ πλήρωμα τῶν πιστῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διὰ δὲ τῆς θείας αὐτοῦ διδασκαλίας ἐποίμαινε καὶ ἐπότιζε τὰ λογικὰ αὐτοῦ πρόβατα εἰς νομὰς ζωηφόρους τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, τότε λέγω, τίς δύναται νὰ ἐπαριθμήσῃ καὶ νὰ διηγηθῇ τὰς ἀρετὰς τοῦ τρισμάκαρος, τὴν ἐλεήμονα καὶ φιλόπτωχον προαίρεσίν του, τὴν συμπάθειαν καὶ φιλανθρω-

πίαν του, τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ καλοκἀγαθίαν του, τὴν ἄφθονον καὶ ἱλαρὰν ἐλεημοσύνην του πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, τὴν προστασίαν πρὸς τὰ ὀρφανά, πρὸς τὰς χήρας, καὶ πρὸς ὅλους τοὺς δεομένους, τὰς ἀδιαλείπτους εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας διεσκόρπιζε καθημέραν εἰς ὅλον αὐτοῦ τὸ λογικὸν ποίμνιον· ὅλα λέγω ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἔργα τοῦ Ἁγίου νὰ τὰ διηγηθῶ καταλεπτῶς, καὶ ἡ δύναμίς μου δὲν φθάνει, καὶ ὁ καιρὸς θέλει μὲ λείψῃ. Τώρα δὲ ἂς διηγηθῶμεν συντόμως τὰ ἔνδοξα κατορθώματα τοῦ Ἁγίου, καὶ τὴν λαμπρὰν αὐτοῦ κατὰ τῶν εἰκονομάχων ὁμολογίαν.

Ὁ μὲν Ἅγιος ὡς εἴπομεν, ἔλαμπεν ἀπὸ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ αὐτοῦ θρόνου, καὶ ἐπότιζε καθ' ἡμέραν τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον μὲ τὰ νεκταρώδη νάματα τῆς θείας διδασκαλίας· ἡ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία εὑρίσκετο τότε εἰς μεγάλας συγχήσεις καὶ ταραχάς, διὰ τὴν συμβᾶσαν ὀλεθρίαν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων. Βλέποντες δὲ τὸν κίνδυνον τῆς Ἐκκλησίας οἱ εὐσεβέστατοι βασιλεῖς, Κωνσταντῖνος καὶ Εἰρήνη, ἐσύναξαν διὰ προσταγῆς των εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἑβδόμην σύνοδον συγκροτηθεῖσαν ὑπὸ τριακοσίων ἑξήκοντα ἑπτὰ Θεοφόρων Πατέρων, οἵτινες ἐβεβαίωσαν τὰς προλαβούσας ἓξ ἱερὰς καὶ οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ ἐκύρωσαν τὰ ὑπ' αὐτῶν δογματισθέντα· ἀναθεματίσαντες δὲ τὰ κακόφρονα καὶ δυσεβῆ δόγματα τῶν εἰκονομάχων, ἐθέσπισαν νὰ τιμῶνται αἱ ἅγιαι καὶ σεπταὶ εἰκόνες τιμητικῶς καὶ σχετικῶς, ὄχι δὲ λατρευτικῶς, ὁμοίως νὰ προσκυνῆται εὐλαβῶς τὸ τίμιον ξύλον τοῦ ζωοδόχου Σταυροῦ, ὡς ὄργανον τῆς ἡμῶν σωτηρίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ ταῦτα μὲν οἱ θεῖοι Πατέρες, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς ἦτον καὶ ὁ ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν θεῖος Εὐθύμιος, ὅστις μεγάλως ὑπερμαχήσας ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων μὲ λόγους βεβαίους, καὶ λαμπρὰς ἀποδείξεις ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν, τοὺς μὲν δυσεβεῖς εἰκονομάχους τελείως ἀπεστόμωσε καὶ κατήσχυνε, τοὺς δὲ εὐσεβεῖς καὶ πιστοὺς μεγάλως ἐχαροποίησεν· ὅπερ ἰδόντες οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, τόσον ἠγάπησαν τὸν Ἅγιον, καὶ εἰς τόσην εὐλάβειαν καὶ ὑπόληψιν τὸν ἔλαβαν, ὥστε τὸν ἔστειλαν μεσίτην καὶ πρέσβυν εἰς διαφόρους δημοσίας πρεσβείας. Τελειώσας δὲ εὐτυχῶς καὶ τῶν βασιλέων τὰς προσταγάς, ἀποφεύγων τὴν δόξαν ὁ Ἅγιος, παρεκάλεσε τοὺς βασιλεῖς, νὰ τῷ δοθῇ ἄδεια εἰς τὸ νὰ ἐπιστέψῃ πρὸς τὰ λογικὰ αὐτοῦ πρόβατα, ὅπερ καὶ ἐγένετο, καὶ οὕτως ἐπανῆλθεν ὁ Ἅγιος εἰς τὴν θεόθεν λαχοῦσαν αὐτῷ ἐπαρχίαν τῶν Σάρδεων, ὅπου ἔζη εἰρηνικῶς ἐν ὅσῳ εἶχον τὴν βασιλείαν οἱ ἀνωτέρω εὐσεβεῖς βασιλεῖς, Κωνσαντῖνος καὶ Εἰρήνη.

Μετὰ τούτους ἔλαβε τὴν βασιλείαν Νικηφόρος ὁ ἀπὸ Γενικοῦ κατὰ τὸ ὀκτακοσιοστὸν δεύτερον ἔτος. Εἰς τὰς ἡμέρας τούτου, κάποιος ἄρχων

εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἁγίου ἐζήτει νὰ λάβῃ δυναστικῶς εἰς γυναῖκα μίαν κόρην, ἥτις παντελῶς δὲν συγκατένευεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἄρχοντος.

Μὴ δυναμένη δὲ ἡ κόρη νὰ ὑποφέρῃ τὴν βίαν τοῦ ἄρχοντος, ἔδραμε πρὸς τὸν Ἅγιον, τὸν ἕτοιμον προστάτην τῶν ἀδικουμένων, καὶ ἐδιηγήθη πρὸς αὐτὸν τὴν συμφοράν της. Ὁ δὲ Ἅγιος διὰ νὰ παύσῃ τὸ σκάνδαλον, ἔκαμε τὴν κόρην παρευθὺς καλογραίαν, ὅπερ μαθὼν ὁ ἄρχων, καὶ νομίσας αὐτὸ ἀτιμίαν του μεγάλην, ὠργίσθη κατὰ τοῦ Ἁγίου τόσον, ὥστε ἐλθὼν πρὸς τὸν Βασιλέα, τὸν διέβαλε, καὶ τὸν ἐκατηγόρησε πολλά, ἐκ τῶν ὁποίων παρακινηθεὶς ὁ Βασιλεύς, ἐξώρισε τὸν Ἅγιον ἀδίκως καὶ ἀκρίτως εἰς τὰ μέρη τῆς δύσεως εἰς τὴν Παταλαραίαν, ὅπου διατρίψας ὁ Ἅγιος χρόνους τινάς, ἐδοκίμασεν ἀμέτρους θλίψεις καὶ ταλαιπωρίας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε βαρβάρους ἀνθρώπους.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐβασίλευσεν ὁ θηριώνυμος Λέων ὁ ἀρμένιος, καὶ πάλιν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐπολεμήθη τὸ δεύτερον ὑπὲρ τῶν Ἁγίων Εἰκόνων ἐν ἔτει ὀκτακοσιοστῷ δεκάτῳ τρίτῳ, τότε φέρεται καὶ ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅστις παραστήσας αὐτὸν ἔμπροσθέν του, λέγει αὐτῷ. » Ἄκουσα παρὰ πολλῶν, ὅτι ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας σου εἶχες καὶ
» ἔχεις τὴν ἀρετὴν τῆς ὑπακοῆς, διὰ τὸ ὁποῖον σὲ ἐτίμων καὶ σὲ ἠγάπων
» καὶ οἱ προκάτοχοί μου Βασιλεῖς· αὐτὸ δὲ τὸ ὁποῖον ἠκολούθησεν εἰς τὴν
» Ἀρχιερωσύνην σου, συνέβη ἐκ συνεργείας τοῦ πονηροῦ καὶ μισοκάλου
» διαβόλου, ὅστις ὡς ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας, φθονεῖ πάντοτε τοὺς καλοὺς καὶ
» ἐναρέτους ἀνθρώπους. Τώρα ὅμως, ἐὰν δείξῃς, ὦ Εὐθύμιε, τὴν συνήθη
» ὑπακοήν σου, καὶ κάμῃς τὸ θέλημά μου, θέλεις ὑπάγῃ πάλιν εἰς τὴν
» ἐπαρχίαν σου, λησμονήσας ὅλα τὰ κακὰ ὅσα ἐδοκίμασες, καθὼς λησ-
» μονοῦν οἱ ναῦται τὴν τρικυμίαν τῆς θαλάσσης, εὐθὺς ἀφ' οὗ ἔμβουν εἰς
» τὸν λιμένα· πρὸς τούτοις θέλεις ἔχῃ καὶ ἐμὲ φίλον καὶ προστάτην εἰς
» ὅλα τὰ ἔργα σου. « Τοιαῦτα καὶ ἄλλα εἰπόντος τοῦ Βασιλέως, ὁ
» Ἅγιος ἀπεκρίθη·

» Νόμος δικαιοσύνης εἶναι, ὦ Βασιλεῦ, νὰ τιμῶνται καὶ νὰ πράττωνται
» πάντοτε τὰ ὀρθὰ καὶ καλά· ἐὰν λοιπὸν καὶ τὸ πρόσταγμα τῆς βασιλείας
» σου εἶναι ὀρθόν, μὲ πᾶσαν προθυμίαν ὄχι μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ οἰ-
» κουμένη θέλει τὸ ἐκτελέσῃ· φανέρωσόν μοι λοιπὸν τὴν προσταγὴν τῆς
» βασιλείας σου. « Τότε λέγει ὁ Βασιλεὺς τῷ Ἁγίῳ. » Αὐτὰς τὰς ζω-
» γραφίας, τὰς ὁποίας κάμνουν εἰς τὰ σανίδια καὶ εἰς τοὺς τοίχους θέλω νὰ
» τὰ σηκώσω, διότι μεγάλην ὕβριν καὶ ἀτιμίαν προξενοῦσιν εἰς τὸν Θεόν·
» δὲν ὑποφέρω λοιπὸν αὐτὸ τὸ κακὸν νὰ γίνεται εἰς τὰς ἡμέρας τῆς βα-
» σιλείας μου, καὶ ἐγὼ νὰ σιωπῶ. « Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος, καὶ στενά-
» ξας ἐκ βάθους ψυχῆς, λέγει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

» Καλήτερον μοὶ ἦτον, ὦ Βασιλεῦ, νὰ μὲ ἄφινες εἰς τὴν ἐξορίαν, παρὰ
» ὅπου μὲ ἔφερες, καὶ μοὶ λέγεις τοιαῦτα λόγια ἀσεβῆ καὶ παράνομα.
» Ἐγὼ ἐρχόμενος ἤκουσα καλοὺς λόγους περὶ τῆς βασιλείας σου, ἐκ τῶν
» ὁποίων ἐσυμπέρανα ὅτι ἔχεις γενναῖα καὶ εὐσεβῆ φρονήματα· τώρα
» ὅμως βλέπω καὶ ἀκούω ὅλα τὰ ἐναντία, ὅτι δηλαδὴ εἶσαι ἐχθρὸς καὶ
» ἐναντίος εἰς τὰς θεοπαραδότους καὶ εὐσεβεῖς διαταγὰς τῆς ἁγίας ἡμῶν
» Ἐκκλησίας· ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ ὅτι προσκυνοῦντες καὶ σεβόμενοι τὰς ἁγίας
» Εἰκόνας, ὄχι ὡς θεοὺς, ἀλλ' ὡς ἀντίτυπα τῶν πρωτοτύπων καὶ εἰκονι-
» ζομένων, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ἡ τιμὴ, κάμνομεν ἔργον θεοφιλὲς
» καὶ ἅγιον· ἀσπαζόμενοι δὲ πάλιν αὐτὰς, ἁγιαζόμεθα καὶ ψυχικῶς καὶ
» σωματικῶς. »

Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Ἁγίου πρὸς τὸν Βασιλέα μετὰ μεγάλης τόλμης καὶ παῤῥησίας, ἐθύμωσεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἐξώρισε τὸν Ἅγιον εἰς τὴν Ἄσσον πόλιν, εὑρισκομένην πλησίον τοῦ Ἀδραμυττίου, ὅπου ἐδοκίμασε πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ ταλαιπωρίας, τὰ ὁποῖα ὅλα ὑπέφερε γενναίως ὁ τρισόλβιος, χαρὰν καὶ τρυφὴν λογιζόμενος ταῦτα διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχεν ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐλπίδας.

Εὑρίσκετο δὲ ὁ Ἅγιος ἐκεῖ, ἕως ὅτου ἐσφάγη ὁ μιαρὸς Λέων, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς, ἐχθρὸς καὶ αὐτὸς ἄσπονδος τῶν ἁγίων Εἰκόνων. Εἰς τούτου τὰς ἡμέρας ἐφέρθη πάλιν ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, ὁμοῦ μὲ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιον, καὶ ἐρωτῶντας ἀνίσως ἀρνοῦνται τὴν προσκύνησιν τῶν σεβασμίων Εἰκόνων. Τότε ὁ Ἅγιος καὶ ἔνδοξος τοῦ Χριστοῦ ὁμολογητὴς Εὐθύμιος ἀναλαβὼν τόλμην γενναίαν, καὶ θάῤῥος ἀκαταπτόητον, καὶ πλησθεὶς θείου ζήλου, ἤλεγξεν ἀποτόμως τὸν Βασιλέα, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ὠνόμασε δυσεβῆ, καὶ παράνομον, καὶ ἐχθρὸν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐξεφώνησε λαμπρᾷ τῇ φωνῇ εἰπών. « Ὅστις δὲν προσκυνεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
» Χριστὸν ἐν εἰκόνι περιγραπτὸν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καὶ τὴν πανάχραν-
» τον αὐτοῦ μητέρα καὶ Δέσποιναν ἡμῶν, καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων τὰ ἐκτ-
» τυπώματα, εἴη τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος, καὶ μακρὰν τῆς τῶν
» ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ὁμηγύρεως. »

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, μὴν ὑποφέρων τὴν τόσην ὕβριν καὶ ἀτιμίαν καὶ καταισχύνην, προστάζει εὐθὺς καὶ ἐξορίζουν τὸν Ἅγιον εἰς τὸν Ἀκρίταν, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄκρα εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς μαύρης θαλάσσης, καὶ ὀνομάζεται τὴν σήμερον, Κάβο Ἀκρίτα· καὶ ἐκεῖ τὸν ἔῤῥιψαν εἰς φυλακὴν σκοτεινὴν καὶ βρομερὰν, ὅπου ὁ Ἅγιος ὑπέμεινε τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους ἀνεκδιήγητον ταλαιπω-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ρίαν καὶ κακοπάθειαν. Μετὰ ταῦτα ἐκβληθεὶς ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὴν φυλακὴν παρεδόθη εἰς τὸν Βασιλέα Θεόφιλον, ὅς τις ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Μιχαὴλ καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως μετὰ πολλοῦ θυμοῦ καὶ φοβερισμοῦ, ἐὰν ἀρνῆται τὴν προσκύνησιν τῶν Ἁγίων Εἰκόνων, ἤλεγξεν καὶ αὐτὸν ὁ Ἅγιος μὲ τὴν ἔμφυτον αὐτῷ γενναιότητα, καὶ λαμπροφανῶς τὸν κατήσχυνε.

Τότε δὲ ὁ τρισμακάριος καὶ ἀδαμάντινος κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν γνώμην, προστάξει τοῦ Βασιλέως, παραδίδεται εἰς τοὺς στρατιώτας, οἵτινες δήσαντες αὐτὸν κατὰ γῆς εἰς τέσσαρας πάλους, ἔδωκαν αὐτῷ τετρακοσίους ῥαβδισμοὺς ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην, ὥστε κατεπλήγωσαν αὐτοῦ τὸ ἱερὸν σῶμα· εἶθ' οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκβαλόντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν παρέστησαν ἔμπροσθεν τοῦ τυράνου, ὅςτις μὲ θυμὸν πολὺν, καὶ φοβερισμὸν λέγει. » Σὲ προστάζω, « ὦ Εὐθύμιε, νὰ ἀρνηθῇς τὴν προσκύνησιν τῶν Εἰκόνων, καὶ τῶν ζωγραφιῶν, ὁποῦ εἶναι εἰς τοὺς τοίχους. « Ὁ δὲ ζηλωτὴς τῆς ἀληθείας, ὡς νὰ μὴν εἶχε πάθη τίποτε ἀπὸ τοὺς πρώην ῥαβδισμοὺς, σταθεὶς μὲ γενναῖον φρόνημα, ἐξήλεγξε τὸν Βασιλέα, ἀσεβῆ καὶ ἄνομον, καὶ ἄθεον αὐτὸν ἀποκαλῶν, καὶ ἄλλα πολλά.

Βλέπων δὲ ὁ τύραννος τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ Ἁγίου, προστάζει παρευθὺς ὁ ἀπάνθρωπος, καὶ ἔφεραν νεῦρα βωδίων ὠμὰ, καὶ τόσον ἐκτύπησαν μὲ αὐτὰ τὸν Ἅγιον καὶ εἰς τὴν ῥάχιν, καὶ εἰς τὸ στῆθος, καὶ εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὰ πλευρὰ, ὥστε ὅλον τὸ σῶμα τοῦ Ἱερομάρτυρος ἔγινε μία πληγὴ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν· καὶ οὕτω μόλις πνέοντα τὸν ἔρριψαν εἴς τινα τόπον ἀνεπιμέλητον, ὡς ἕνα λῃστὴν, ἢ ζῶον ἀκάθαρτον· ἐξ αἰτίας δὲ τῶν φοβερῶν ἐκείνων πληγῶν ἐπρίσθη ὡς ἀσκὸς, καὶ ἐξήρχετο ὡς ποταμὸς τὸ κατεφθαρμένον αἷμα ἀπὸ τὸ ἀθλοφορικὸν καὶ καρτερικώτατον αὐτοῦ σῶμα. Ζήσας δὲ ὀκτὼ ἔτι ἡμέρας ὁ μακάριος, καὶ ὑπομείνας τοὺς δριμυτάτους καὶ ἀνυπομόνους πόνους τῶν πληγῶν, παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ εὐθὺς ἔλαμψε παραδόξως ὑπὲν τὸν ἥλιον τὸ πολύαθλον ἐκεῖνο σῶμα, καὶ ἐγέμισεν ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖ ἀπὸ θαυμάσιον καὶ ἄρρητον τινὰ εὐωδίαν.

Αὕτη εἶναι ἡ κατὰ Θεὸν ζωὴ, καὶ ἡ διὰ Χριστὸν ὁμολογία· καὶ τὸ μαρτυρικὸν τέλος τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου! Τοιουτοτρόπως ἐνδεδυμένος τὴν θείαν χάριν τῆς Ἀρχιερωσύνης ὡς ἄλλος Ἀαρὼν, ἐλαμπρύνθη διὰ τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἡ μὲν μακαρία αὐτοῦ ψυχὴ δορυφορουμένη ὑπὸ θείων Ἀγγέλων, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς, ὅπου σὺν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἁγίοις περιμένει τὸν τέλειον μισθὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως· τὸ δὲ πολύαθλον καὶ καρτερικώτατον αὐτοῦ σῶμα λαβόντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κρυφίως εὐλαβεῖς τινὲς Χριστιανοί, οἵτινες εὑρέθησαν ἐκεῖ τὴν ὥραν τῆς κοιμήσεώς του, τὸ ἔφεραν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰουλιανοῦ, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐνταφίασαν εὐλαβῶς, καθ' ἣν ὥραν ἔγειναν καὶ πολλὰ θαύματα πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ τοῦ θείου Ἱερομάρτυρος· καθότι τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, χωλοὶ ἐπεριπάτησαν, δαιμονῶντες ἐθεραπεύθησαν, καὶ ἄλλα παντοῖα θαύματα ἐτελέσθησαν, τὰ ὁποῖα ἀφίνω διὰ τὴν συντομίαν, καὶ μόνον τὸ ἀκόλουθον καταγράφω.

Γυνή τις πάθος ἀνίατον ἔχουσα εἰς τὸ ὑπογάστριον, νεροσταλίδα λεγόμενον, ἔπασχε δεινῶς· ἐξοδεύσασα δὲ τὴν περιουσίαν της εἰς τοὺς ἰατρούς, ὄχι μόνον δὲ ἐμπόρεσε νὰ ἰατρευθῇ διόλου, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον κατήντησε, καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἐφαίνετο ὡς ἐγκαστρωμένη, δοκιμάζουσα καὶ ἀφορήτους πόνους, καὶ βάρος ὀχληρότατον. Ἀκούσασα τέλος πάντων τὰς θαυματουργίας, αἵτινες καθ' ἡμέραν ἐγίνοντο εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, ἔδραμε καὶ αὐτὴ μετὰ σπουδῆς, καὶ προσπεσοῦσα μετὰ θερμῶν δακρύων ἐπάνω τοῦ τάφου, ἐδέετο μετὰ πίστεως ὑπὲρ τῆς ὑγίας της· καὶ εὐθὺς (ὢ τοῦ θαύματος!) ἠφανίσθη ὅλον ἐκεῖνο τὸ πρίξιμον τῆς κοιλίας της, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ κακὸν ἐκεῖνο πάθος τῆς νεροσταλίδος· καὶ οὕτως ἐδόξασαν τὸν Θεὸν ὅσοι εἶδον καὶ ἤκουσαν τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἐκινδύνευε τὸ βασίλειον τῶν Χριστινῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἢ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἅλωσίν της, πολλοὶ Κωνσταντινουπολῖται βλέποντες τὸ ἀναπόφευκτον τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῶν ἄλλων κακῶν, ὅσα συμβαίνουν πάντοτε εἰς τὰς ἁλώσεις τῶν πόλεων, καὶ θέλοντες νὰ περισωθῶσιν ἐκ τοῦ κινδύνου, ἐλάμβανον μεθ' ἑαυτῶν ὅ,τι ἠδύναντο, καὶ ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕκαστος ὅπου εἶχε τρόπον καὶ τόπον διὰ νὰ καταφύγῃ· φεύγοντες δὲ, καθὼς εἴπομεν, ἐλάμβανον μαζή των, καὶ ὅ,τι καλὸν καὶ πολύτιμον πρᾶγμα ἐμπόρουν νὰ συνεπιφέρουν ἀκινδύνως· ἀλλὰ καὶ θησαυροὶ Ἁγίων λειψάνων, τοιουτοτρόπως μετεκομίσθησαν εἰς διάφορα μέρη ὑπὸ τῶν φυγόντων Χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν, φαίνεται (*) μετεκομίσθη ὑπό τινος εὐλαβοῦς

(*) *Φαίνεται λέγω, διότι δὲν ἔχομεν γραφικήν τινα μαρτυρίαν, μήτε ὁ βίος τοῦ Ἁγίου ἀναφέρει τίποτε περὶ τούτου, πότε δηλαδὴ καὶ πῶς μετεκομίσθη τὸ Ἅγιον λείψανον ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὴν Χερσῶνα, καθὼς δὲν ἀναφέρει καὶ πότε ἐκ τῆς Χερσῶνος μετεφέρθη εἰς τὴν Χιλήν· ὅπερ δὲ γράφομεν ἐδῶ εἰς τὸν βίον περὶ τῆς μετακομήσεως τοῦ Ἁγίου εἰς τὴν Χερσῶνα, εἶναι ἁπλῆ πιθανολογία, καθότι συνέβησαν καὶ ἄλλα νὰ μεταφερθῶσι τοιουτοτρόπως.*

Χριστιανοῦ καὶ τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου εἰς πόλιν τινὰ τοῦ Καφφᾶ, ἤτοι τοῦ Κιριμίου, Χερσῶνα λεγομένη, ὅπου καὶ ἐγίνοντο αὖθις πολλὰ θαύματα, καὶ θεραπεῖαι πολλῶν ἀνιάτων παθῶν καὶ ἀῤῥωστημάτων.

Κατ' αὐτοὺς τοὺς χρόνους ἔτυχε νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Χερσῶνα πραγματευταί τινες Εὐρωπαῖοι, οἵτινες καὶ διέτριψαν αὐτοῦ ἱκανὸν καιρὸν, ἕως οὗ νὰ τελειώσουν τὰς ὑποθέσεις των. Βλέποντες δὲ τὰ καθημερινὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου, ἔβαλαν σκοπὸν νὰ κλέψωσι τὸ θαυματουργὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου, διὰ νὰ τὸ φέρουν εἰς τὴν πατρίδα των πρὸς ὑπεράσπησιν καὶ βοήθειάν των. Εὑρόντες δὲ αὐτοῦ καὶ μάρμαρα καλὰ, τὰ ἠγόρασαν διὰ νὰ κτίσουν καὶ ναὸν εἰς ὄνομα τοῦ Ἁγίου, ὡσαύτως καὶ τινὰς ὡραίας κολώνας. Καὶ διὰ νὰ ἀπατήσουν εὐκόλως τοὺς ἐντοπίους, κατεσκεύασαν ἓν σεντούκιον ἰσόμετρον καὶ παρόμοιον μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περιεῖχε τὸ Ἅγιον λείψανον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔλαβον τέλος αἱ ὑποθέσεις των, καὶ ἔμελλον νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ καράβιον, ἐπῆραν ὁμοῦ καὶ τὸ Ἅγιον λείψανον, ἀφήσαντες τὸ σεντούκιον, ὅπερ αὐτοὶ ἔκαμαν. Πλέοντες δὲ μερικὰς ἡμέρας εἰς τὸ πέλαγος τῆς μαύρης θαλάσσης, καιρὸς ἐναντίος τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀράξωσι πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος εἰς μίαν κωμόπολιν ὀνομαζομένην Χιλήν. Ἐκεῖ διὰ νυκτὸς φαίνεται ὁ Ἅγιος εἰς τὸ ὄνειρα ἐκείνων, οἵτινες τὸν ἔκλεψαν, καὶ τοῖς λέγει. « Αὔριον τὸ πρωῒ νὰ μὲ ἐκβάλετε ἐδῶ εἰς ταύ» την τὴν χώραν, καὶ, νὰ μὲ ἀφήσετε καὶ ἐὰν κάμετε τὸν λόγον μου, » θέλω σᾶς βοηθήσῃ νὰ πηγαίνετε κατευόδιον εἰς τὴν πατρίδα σας, καὶ » θέλω ἀκούσῃ τὰς παρακαλέσεις σας, ὅταν μὲ ἐπικαλεῖσθε. »

Τὸ πρωῒ διηγούμενοι συναλλήλως τὸ ὅραμα, τὸ εὗρηκαν σύμφωνον εἰς ὅλους ὅσοι τὸ εἶδον. Διαλογιζόμενοι δὲ τί νὰ κάμουν, πρῶτον μὲν ἀπεφάσισαν νὰ τὸ ἀφήσουν εἰς τὴν Χιλήν· ὕστερον δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν λέγει· ἡμεῖς ἐδοκιμάσαμεν τόσον κόπον, ἐκάμαμεν καὶ τόσα ἔξοδα διὰ νὰ τὸν ἔχομεν προστάτην εἰς τὴν πατρίδα μας καὶ βοηθὸν εἰς τὰς ἀσθενείας μας, ἔπειτα τώρα νὰ τὸν ἀφήσωμεν ἐδῶ εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες διόλου δὲν ἐκοπίασαν εἰς τοῦτο, μηδὲ ἠξεύρουν ὁποῖος θησαυρὸς εἶναι, καὶ νὰ τὸν στερηθῶμεν ἡμεῖς.

Ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, μετενόησαν καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ δὲν εὔγαλαν τὸ ἅγιον λείψανον ἔξω. Τὸ δὲ ἑσπέρας πάλιν ἐφάνη ὁ Ἅγιος εἰς αὐτοὺς, καὶ τοῖς λέγει. « Ἰδοὺ σᾶς λέγω πάλιν, νὰ μὲ ἐκβάλετε ἐδῶ, διὰ νὰ μὴ σᾶς » ἀκολουθήσῃ καμμία μεγάλη ζημία. » Αὐτοὶ δὲ παρακούσαντες πάλιν, ἔσυραν τὰ σίδηρα τὴν αὐγὴν, καὶ ἑτοιμάζοντο νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὸν λιμένα, καὶ νὰ ἀναχωρήσουν. Ἀλλ' ἰδοὺ εὐθὺς ἐσηκώθη ἄνεμος σφοδρὸς

ἐναντίος, καὶ ταραχὴ μεγάλη τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία τόσον ἠγριώθη, ὥστε δὲν ἐμπόρεσαν νὰ διαυθεντεύσωσι τὸ καράβιον κατ' οὐδένα τρόπον· καὶ οὕτως ἔῤῥιψαν τὰ κύματα τὸ καράβιον ἔξω, καὶ τελείως αὐτὸ κατεσύντριψαν. Ἀπὸ δὲ τοὺς ἐν αὐτῷ ἀνθρώπους, ἄλλοι μὲν ἐπνίγησαν, ἄλλοι δὲ ἐσώθησαν γυμνοὶ κλαίοντες τὴν συμφοράν των. Τὸ δὲ σεντούκιον μὲ τὸ ἅγιον λείψανον ἐῤῥέθη θείᾳ δυνάμει ὑπὸ τῶν κυμάτων ἔξω εἰς τὴν γῆν εἰς τόπον τινὰ παράμερον σῶον καὶ ἀβλαβές.

Ὡς δὲ ἤκουσαν τὸν χαλασμὸν τοῦ καραβίου οἱ Χιλῖται, ἔδραμον εὐθὺς εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ εὕρωσι τίποτε σανίδια, ἢ καρφία, ἢ ἄλλο τι ἀπὸ τὰ συντρίμματα τοῦ καραβίου· περιεργόμενοι δὲ εὗρον τὸ σεντούκιον ἄβρεχον ἔξω εἰς τὴν γῆν. Ἐλπίζοντες δὲ νὰ εὕρωσιν ἐν αὐτῷ τίποτε πολύτιμα πράγματα τοῦ καραβίου, ἀνοίξαντες, βλέπουσι τὸ ἅγιον λείψανον σῶον καὶ ἀβλαβές, καὶ πολλὴν θαυμάσιον εὐωδίαν ἀναπέμπον· καὶ παρευθὺς τρέξαντες, τὸ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν χώραν· οἵτινες ὡς ἤκουσαν τοῦτο τὸ χαρμόσυνον εὐαγγέλιον, ἦλθον κάτω εἰς τὸν αἰγιαλὸν μετὰ σπουδῆς καὶ χαρᾶς μεγάλης, καὶ λαβόντες τὸ ἅγιον λείψανον, ἀνέβασαν αὐτὸ μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιαμάτων, καὶ ψαλμῳδιῶν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ προσκυνήσαντες εὐλαβῶς τὸ κατασπάσθησαν ὅλοι, τὸ ἔθεσαν ἐντὸς τοῦ Ἁγίου βήματος, ὅπου εὑρίσκεται καὶ μέχρι τῆς σήμερον σῶον καὶ ὁλόκληρον, καὶ θαυμασίως εὐωδιάζον, καὶ ὑπὸ πάντων τῶν πιστῶν προσκυνούμενον.

Τὰ δὲ μάρμαρα καὶ αἱ κολῶναι, τὰ ὁποῖα ἠγόρασαν οἱ πραγματευταὶ διὰ νὰ κτίσωσι ναὸν τοῦ Ἁγίου εἰς τὴν πατρίδα των, ταῦτα λέγω βυθισθέντα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκεῖ ὅπου ἐσυντρίβη τὸ καράβιον, φαίνονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον βυθισμένα, καὶ σωζόμενα πρὸς μαρτυρίαν τοῦ θαύματος, ἅτινα δεικνύονται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Χιλῆς πρὸς τοὺς ὅσοι πηγαίνουν εἰς προσκύνησιν τοῦ Ἁγίου.

Καὶ ὁ μὲν ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Ὁμολογητὴς Εὐθύμιος· τοιαύτην λαμπρὰν τράπεζαν τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀγώνων αὐτοῦ παρέθηκεν εἰς ἡμᾶς σήμερον, ὦ φιλέορτοι ἀκροαταί! ἠκούσατε ὁποίαν ζωὴν ἔζησεν ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας, ὁποῖα θεάρεστα φρονήματα εἶχεν εἰς τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ζωὴν, ὁποίους σκοποὺς ἔβαλεν εἰς τὴν νεότητά του, ὁποῖα ἔργα κατώρθωσεν εἰς τὴν ἀνδρικήν του ἡλικίαν, καὶ ὁποίους κόπους καὶ μόχθους ἀνέλαβεν ἀρχιερατεύσας! τρὶς ἐξορίσθη ὁ τρισόλβιος! καὶ τέλος ἠκούσατε καὶ τὴν καλὴν καὶ λαμπρὰν ὁμολογίαν αὐτοῦ· βλέπετε δὲ ὀφθαλμοφανῶς, καὶ προσκυνεῖτε καθ' ἡμέραν καὶ τὸ πολύαθλον αὐτοῦ σῶμα, τὸ ὁποῖον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἄῤῥητον εὐωδίαν ἐκπέμπων πηγάζει ἀφθόνως τὸν ἁγιασμὸν, καὶ παντοίων ἀῤῥωστημάτων τὴν θεραπείαν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως καὶ πόθου προσερχομένους, καὶ προσκυνοῦντας εὐλαβῶς καὶ κατασπαζομένους αὐτὸ μετὰ κατανύξεως καὶ δακρύων. Καὶ τώρα συγχορεύει ἐν τοῖς οὐρανοῖς μετὰ Ἀγγέλων ὡς ἀγγελικὴν ζήσας διαγωγὴν ἐπὶ τῆς γῆς· μετὰ τῶν Ἀποστόλων, ὡς κηρύξας ἀποστολικῶς τὸν θεῖον λόγον ἐναντίον βασιλέων καὶ τυράννων, μετὰ τῶν ἀσκητῶν, ὡς νεκρώσας τὰ πάθη τῆς σαρκὸς μὲ τὴν νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν, καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς· μετὰ τῶν Ἱεραρχῶν ὡς Ἀρχιερεὺς καὶ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· μετὰ τῶν Μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν, ὡς ὁμολογήσας τὴν καλὴν ὁμολογίαν, καὶ τὸν διὰ Χριστὸν θάνατον ὑπομείνας γενναίως.

Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ Χριστιανοί! οἵτινες ἑορτάσαμεν θείᾳ χάριτι τὴν χαρμόσυνον μνήμην τοῦ θείου Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου, πρέπει νὰ τιμήσωμεν τὸν σεπτὸν Ἱεράρχην ὄχι μὲ φαγοπότια, ἀλλὰ μὲ λειτουργίας· ὄχι μὲ χοροὺς καὶ τραγῴδια, ἀλλὰ μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας πνευματικάς· ὄχι μὲ ἔξοδα ἄσωτα καὶ ἐπιβλαβῆ, ἀλλὰ μὲ ἐλεημοσύνας εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ἀδελφούς μας. Τοιουτοτρόπως κάμνοντες, παρὰ μὲν Θεοῦ θέλομεν ἔχῃ σωτηρίαν ψυχικὴν, καὶ εὐτυχίαν σταθερὰν καὶ πολυχρόνιον· παρὰ δὲ τοῦ Ἁγίου ἱκετηρίαν καὶ πρεσβείαν πρὸς Θεὸν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου. Σὺ δὲ, θειότατε Ἱεράρχα, Πατὴρ καὶ προστάτα ἡμῶν Ὁμολογητὰ Εὐθύμιε, ὅστις ἐδόξασες τὸν Θεὸν μὲ τὴν κατὰ Θεὸν τιμίαν ζωήν σου, καὶ μὲ τὴν λαμπράν σου ὁμογίαν, καὶ ὅστις ἐδοξάσθης ὑπὸ Θεοῦ διὰ τῶν θαυμασίων, φύλαττε, δεόμεθα τὴν πόλιν ταύτην ἀπὸ παντὸς κινδύνου, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἵνα ἐτησίως ἑορτάζωμεν μὲ χαρὰν καὶ εἰρήνην τὴν ἱερὰν μνήμην σου, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν!

Ὠδὴ ζ'. Ὁ Εἱρμός.

ΟἹ παῖδες εὐσεβείᾳ, συντραφέντες δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες· πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς ἑστῶτες ἔψαλλον· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, ἐκπλαγοῦς φωτοφανίας ἔτυχον δόξα Κυρίου γὰρ αὐτοὺς περιέλαμψε καὶ Ἄγγελος, ἀνυμνήσατε βοῶν, ὅτι ἐτέχθη Χριστὸς, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐξαίφνης σὺν τῷ λόγῳ τοῦ Ἀγγέλου, Οὐρανῶν στρατεύματα, δόξα ἐκραύγαζον Θεῷ, ἐν ὑψίστοις ἐπὶ γῆς εἰρήνη. Χριστὸς ἔλαμψεν, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥῆμα τί τοῦτο εἶπον οἱ Ποιμένες, διελθόντες ἴδωμεν τὸ γεγονὸς, θεῖον Χριστόν. Βηθλεὲμ καταλαβόντες δὲ, σὺν τῇ τεκούσῃ προσεκύνουν ἀναμέλποντες· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ·

Ἄλλος. Ἐν τῇ καμίνῳ ἀβραμιαῖοι.

Ἱερωσύνης ἱερωτάτης τὸ θεόσδοτον χρίσμα, συγκεράσας αἵματι τῷ ἐκ σοῦ, ἱερώτατον ἀπέδειξας· εὐλογημένος εἶ, ὁ Θεός μου κραυγάζων καὶ Κύριος.

ΣΥ ἐφελκύσω, χάριν τοῦ Θείου Πρωτομάρτυρος, οὗπερ ἀνεδείχθης ἄριστος μιμητὴς, εὐλογείαις ἀμειβόμενος, τοὺς ἀναιροῦντάς σε, ἀνιλεῶς παμμάκαρ Εὐθύμιε.

Στήσας τοὺς πόδας, ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως, πάσαις προσβολαῖς Παμμάκαρ τῶν πειρασμῶν, ἀπερίτρεπτος διέμεινας· εὐλογημένος εἶ ὁ Θεός μου κραυγάζων καὶ Κύριος.

Θεοτοκίον.

Τὸ τοῦ ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα, χαῖρε! διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ, Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν ὑπάρχεις, Πανάμωμε Δέσποινα.

Καταβασίαι.

Οἱ παῖδες εὐσεβείας. Καὶ τῷ Παντάνακτος.

Ὠδὴ ή. Ὁ Εἱρμός.

Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμινος τύπον· οὐ γὰρ οὓς ἐδέξατο φλέγει Νέους, ὡς οὐδὲ πῦρ τῆς θεό-

τητος, Παρθένου ἣν ὑπέδυ νηδύν· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπεριψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ε῞Λκει Βαβυλῶνος ἡ θυγάτηρ Παῖδας, δορυκτήτους Δαβὶδ ἐκ Σιών, ἐν αὐτῇ δωροφόρους πέμπει δὲ Μάγους Παῖδας, τὴν τοῦ Δαβὶδ θεοδόχον θυγατέρα λιτανεύσοντας, διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμελψωμεν, εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπεριψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ΟΡγανα παρέκλινε τὸ πένθος ᾠδῆς· οὐ γὰρ ἦδον ἐν νόθοις οἱ Παῖδες Σιών· Βαβυλῶνος λύει δὲ, πλάνην πᾶσαν, καὶ μουσικῶν ἁρμονίαν Βηθλεὲμ ἐξανατείλας Χριστὸς διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν, εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τον Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ΣΚῦλα Βαβυλὼν τῆς βασιλίδος Σιών, καὶ δορύκτητον ὄλβον ἐδέξατο· θησαυροὺς Χριστὸς, ἐν Σιὼν δὲ ταύτης, καὶ βασιλεῖς ἐν ἀστέρι ὁδηγῷ, ἀστροπολοῦντας ἕλκει· διὸ ἐνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν, εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

῎Αλλος. Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Ἑςὴς ἐπὶ βήματος στεῤῥῶς ἀγωνιζόμενος, Πάτερ Εὐθύμιε, τὸν τελειότατον ὅρον γὰρ, ἐμελέτησας θεόληπτε, ὥςπερ ἑλόμενος θανεῖν, ὑπὲρ τῶν φίλων σου, τῶν βοώντων· πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

ΦΑιδρὸς καὶ τὸν λόγον καὶ τὸν νοῦν, φαιδρὰν ἐκτήσω ψυχὴν, φαιδρὸν τὸ πρόσωπον· νῦν δὲ φαιδρότερος γέγονας, μέχρις αἵματος Εὐθύμιε, πρὸς βασιλεῖς θεοστυγεῖς, ἀντιταξάμενος καὶ κραυγάζων· πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖται τὸν Κύριον.

ΕΠέθεντο μάκαρ ἐπὶ σὲ, οἱ ἐπὶ γῆς κραταιοί, τοῦ θανατῶσαί σε, παρανομώτατα πράττοντες· ἀλλ᾽ αὐτὸς ἀνατεινόμενος, πρὸς τὸν τεχθέντα λυτρωτὴν, ἐξ ἀπειράνδρου μητρὸς ἀνεβόα· πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Θεοτοκίον.

Ιδοὺ νῦν ἐξέλιπε σαφῶς, ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς, ἄρχων ἡγούμενος· σὺ γὰρ Πανάμωμε τέτοκας, τὰ αὐτῷ πρὶν ἀποκείμενα, τὴν προσδοκίαν τῶν ἐθνῶν, Χριστὸν ᾧ ψάλλομεν· εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Καταβασίαι.

Θαύματος ὑπερφυοῦς· καὶ Μήτραν ἀφλέκτως.

Ὠδὴ θ΄. Ὁ Εἱρμός.

Μυστήριον ξένον ὁρῶ καὶ παράδοξον, οὐρανὸν τὸ Σπήλαιον θρόνον χερουβικὸν τὴν παρθένον· τὴν φάτνην χωρίον ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεὸς, ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἐξαίσιον δρόμον ὁρῶντες οἱ Μάγοι, ἀσυνήθους νέου ἀστέρος ἀρτιφαοῦς οὐρανίου ὑπερλάμποντος, Χριστὸν Βασιλέα ἐτεκμήραντο ἐν γῇ, γεννηθέντα Βηθλεὲμ, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν.

Νεηγενὲς Μάγων λεγόντων, Παιδίον ἄναξ, οὗ ἀστὴρ ἐφάνη, ποῦ ἐςίν; εἰς γὰρ ἐκείνου προσκύνησιν ἥκομεν· μανεὶς ὁ Ἡρώδης ἐταράττετο, Χριστὸν ἀνελεῖν, ὁ θεομάχος φρυαττόμενος.

Ἠκρίβωσε χρόνον Ἡρώδης ἀστέρος, οὗ ταῖς ἡγεσίαις οἱ Μάγοι ἐν Βηθλεὲμ προσκυνοῦσι Χριστῷ σὺν δώροις, ὑφ᾽ οὗ πρὸς πατρίδα ὁδηγούμενοι, δεινὸν παιδοκτόνον, ἐγκατέλιπον παιζόμενον.

Ἄλλος. Λίθος ἀχειρότμητος.

Πρὸς τὸν γαληνότατον ὅρμον, μετέστης Πάτερ τῶν ἐντεῦθεν, ὥσπερ γὰρ στρουθίον ἐῤῥύσθης, ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων σε, εὐλογῶν τὸν ῥυσάμενον Ἱερομάρτυς εὐθυμότατα.

Αἴγλης τῆς ἐξ ὕψους φανείσης, ἀνατολῆς πεφωτισμένους, καὶ φωτοφανείαις ἀστέρος, τοῦ ἐξ Ἰούδα νῦν ἀνατείλαντος, ὑπερφυῶς λαμπόμενος, πρὸς τὸν Δεσπότην ἐξεδήμησας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ τοῦ Παραδείσου νῦν πλάτη, χωροβατεῖν κατηξιώθης· οὗ τῶν μακαρίων λαμπρότης, καὶ τῶν Ἁγίων ἡ ἀγαλλίασις, ὡς ἀθλητὴν Εὐθύμιε, σὲ νικηφόρον ὑπεδέξαντο.

Ἔχων πρὸς Θεὸν παῤῥησίαν, ὡς Ἱεράρχης τε καὶ Μάρτυς, τοῦ νῦν ἐνεστῶτος χειμῶνος, τῆς Ἐκκλησίας γαλήνην αἴτησαι, καὶ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν, τοῖς σὲ ὑμνοῦσι παμμακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ῥάβδος ἀνεβλάστησας ῥίζης, τοῦ Ἰεσσαὶ ἡμῖν τεκοῦσα, ἄνθος τῆς θεότητος Χριστὸν, Θεογεννῆτορ Πάναγνε σήμερον, τὸν ὡς Θεὸν ἀχώρητον, καὶ νῦν ὡς βρέφος σπαργανούμενον.

Καταβασίαι.

Μυστήριον ξένον. Καὶ Στέγειν μὲν ἡμᾶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξαποστειλάριον, τοῦ Ἁγίου.

Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς.

Τῷ ἐν Σπηλαίῳ Βηθλεὲμ, τεχθέντι Βασιλεῖ ἡμῶν, δωροφορήσας εὐκλεῶς, τῶν ἀρετῶν μυρεψικῇ, σμυρνολιβάνῳ Ὅσιε, τὴν χάριν τῶν θαυμάτων, ἐνθέως ἀπείληφας.

Τῆς Ἑορτῆς.

Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς, ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀνατολὴ ἀνατολῶν καὶ οἱ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ, εὕρομεν τὴν ἀλήθειαν, καὶ γὰρ ἐκ τῆς Παρθένου, ἐτέχθη ὁ Κύριος.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἱστῶμεν στίχους Ϛ'. καὶ ψάλλομεν γ'. στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς Ἑορτῆς, καὶ γ'. προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Τῆς Ἑορτῆς. ἦχος πλ. δ'.

Παράδοξον μυστήριον, οἰκονομεῖται σήμερον, καὶ νοτομοῦνται φύσεις, καὶ Θεὸς ἄνθρωπος γίνεται· ὅπερ ἦν μεμένηκε, καὶ ὃ οὐκ ἦν προσέλαβεν, οὐ φυρμὸν ὑπομείνας, οὐδὲ διαίρεσιν.

Κύριε, ἐν Βηθλεὲμ παραγέγονας· καὶ ἐν σπηλαίῳ παρῴκησας· ὁ οὐρανὸν ὡς θρόνον ἔχων, ἐν φάτνῃ ἀνεκλίθης, ὃν στρατιαὶ κυκλοῦσιν Ἀγγέλων, Ποιμέσι συγκατέβης, ἵνα σώσῃς ὡς εὔσπλαγχνος, τὸ γένος ἡμῶν, δόξα σοι.

Πῶς ἐξείπω τὸ μέγα Μυστήριον; ὁ ἄσαρκος σαρκοῦται· ὁ Λόγος παχύνεται, ὁ ἀόρατος ὁρᾶται, ὁ ἀναφὴς ψηλαφᾶται, καὶ ὁ ἄναρχος ἄρχεται· ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Υἱὸς ἀνθρώπου γίνεται. Ἰησοῦς Χριστὸς, χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·

Τοῦ Ἁγίου ὁ αὐτός. Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ἔτι τῷ λύθρῳ σταζόμενος, καὶ πεφυρμένος θερμῷ καὶ ἀτμίζοντι αἵματι, τῷ Χριστῷ παρέστηκας, θεορρήμων Εὐθύμιε. τῶν σῶν πηγῶν οὖν, Πάτερ τοὺς μώλωπας, ἀνθ' ἱκεσίας νῦν προτεινόμενος, τοῦτον δυσώπησον, ὑπὲρ τῶν ὑμνούντων σε, καὶ ἐκτενῶς, μάκαρ ἐξιλέωσαι, ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου.

Δῶρα προσήνεγκας Ὅσιε, τῷ γεννηθέντι Χριστῷ καὶ σαρκὶ νηπιάσαντι, πολιὰν αἰδέσιμον, κοσμουμένην χαρίσμασιν, Ἱεραρχίας, Πάτερ καὶ αἵματι, πεφοινιγμένην τῆς σῆς ἀθλήσεως· Πίστιν ὀρθόδοξον, καὶ ἐλπίδα πρόθυμον, καὶ ἀρραγῆ, ὄντως καὶ ἀσάλευτον, ἀγάπην πάνσοφε.

Γλῶσσα κινουμένη πνεύματι, καὶ φθεγγομένη σαφῶς, ἀληθείας διδάγματα, θεοδότου χάριτος, τηλαυγῶς ἀποστάζουσα, τῆς εὐσεβείας λύρα θεόφθογγος, ὀρθοδοξίας κρηπὶς ἀκράδαντος, στόμα μελίρρυτον, θησαυρὸς φρονήσεως, Ἐκκλησιῶν, Σάλπιγξ μεγαλόφωνος, ἐδείχθης Ὅσιε.

Δόξα. ἦχος πλ. β'. Τοῦ Ἁγίου.

Τῷ τῆς ἀκραιφνοῦς πίστεως φέγγει, ταῖς τῶν θείων Γραφῶν ἐγκύψας θεηγορίαις, τῶν ἐπὶ Χριστοῦ ἀσυγχύτως συνελθουσῶν δύω φύσεων ἐμυήθης τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν· καὶ ταύτης ἑκάτερα τὰ ἰδιώματα εὐσεβῶς διακρίνων, τὴν τῶν θείων Εἰκόνων προσκύνησιν καὶ τιμὴν, ἔργοις καὶ λόγοις ἐκήρυξας, Ἱερομάρτυς Εὐθύμιε ὅθεν· καὶ ἐξορίαις πικραῖς ὑπὲρ αὐτῶν προσομιλήσας, καὶ μαρτυρικαῖς ἀγλαΐαις κοσμηθεὶς. Χριστῷ τῷ Θεῷ νῦν παρίστασαι, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ νῦν. ὁ αὐτός. Τῆς Ἑορτῆς.

ΣΗμερον ἡ ἀόρατος φύσις, τοῖς βροτοῖς ἐκ παρθένου συνάπτεται· σήμερον ἡ ἄπειρος οὐσία, ἐν Βηθλεὲμ σπαργάνοις ἐνειλίσσεται· σήμερον ὁ Θεὸς δι᾽ ἀστέρος, Μάγους εἰς προσκύνησιν ἄγει, προμηνύων αὐτοῦ τὴν τριήμερον ταφὴν, ὡς ἐν χρυσῷ, καὶ σμύρνῃ, καὶ λιβάνῳ. δι᾽ οὗ ψάλλομεν. ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Παρθένου Χριστὲ ὁ Θεὸς, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικά. καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς Ἑορτῆς ἡ γ΄. ᾠδὴ, καὶ τοῦ Ἁγίου ἡ ς΄.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἁγίου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. δίδοται καὶ ἅγιον ἔλαιον τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς κανδύλας τοῦ Ἁγίου, εἰς ἁγιασμὸν αὐτῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μεγαλυνάριον.

ΔΕῦτε αἱ χορεῖαι τῶν εὐσεβῶν, ὕμνοις ἐγκωμίων, καταστέψωμεν εὐλαβῶς, Εὐθύμιον ὄντως, τὸν θεῖον Ἱεράρχην, καὶ Μάρτυρα Κυρίου, τὸν μεγαλώνυμον.

Ἕτερον.

ΣΕβας ἀπονέμων τῷ τοῦ Χρισοῦ, καὶ τῆς Θεοτόκου, ἐκτυπώματι σχετικῶς, πικραῖς ἐξορίαις, ἠλάθης θεοφόρε, καὶ θάνατον ὑπέστης, Πάτερ Εὐθύμιε.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ